

Druh vnitřního řídicího aktu:

Směrnice generálního ředitele č. 2/2021

Název vnitřního řídicího aktu:

Sjednocující pokyny pro útvary nepojistných sociálních dávek dle zákona č. 588/2020 Sb., o náhradním výživném pro nezaopatřené dítě a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o náhradním výživném) a jeho implementace do praxe Úřadu práce ČR

Zrušuje:

-

Účinnost: od **1. 7. 2021**

Účinnost: **neurčitou**

Za navrhovatele:

*PhDr. Ing. Ondřej MURAVECKÝ
vedoucí oddělení HN a SSP*

Datum:

03.06.2021

Podpis:

Kontroloval z hlediska formálně právního:

*Mgr. Ondřej ŠRAM
pověřen zastupováním ředitele Odboru
kontrolně-právního*

Datum:

03.06.2021

Podpis:

Schválil:

*Mgr. Viktor NAJMON
generální ředitel Úřadu práce ČR*

Datum:

03.06.2021

Podpis:

Počet originál. výtisků:

1

Číslo výtisku:

1

Skartační režim:

A

OBSAH

SEZNAM ZKRATEK	3
SEZNAM POJMŮ	4
Článek 1 Úvodní ustanovení	7
Článek 2 Právní úprava zákona o náhradním výživném účinného ode dne 01.07.2021	7
Článek 2.1 Ustanovení § 1 zákona o náhradním výživném – předmět úpravy zákona	7
Článek 2.2 Ustanovení § 2 zákona o náhradním výživném – okruh oprávněných osob	8
Článek 2.3 Ustanovení § 3 zákona o náhradním výživném – podmínky nároku na náhradní výživné	12
Článek 2.4 Ustanovení § 4 zákona o náhradním výživném – výše náhradního výživného	13
Článek 2.5 Ustanovení § 5 zákona o náhradním výživném – orgán rozhodující o náhradním výživném.....	21
Článek 2.6 Ustanovení § 6 zákona o náhradním výživném – účastníci řízení	22
Článek 2.7 Ustanovení § 7 zákona o náhradním výživném – žádost o náhradní výživné	23
Článek 2.8 Ustanovení § 8 zákona o náhradním výživném – výplata náhradního výživného	25
Článek 2.9 Ustanovení § 9 zákona o náhradním výživném – změna výše náhradního výživného.	30
Článek 2.10 Ustanovení § 10 zákona o náhradním výživném – rozhodnutí o změně výše náhradního výživného.....	40
Článek 2.11 Ustanovení § 11 zákona o náhradním výživném – zastavení výplaty náhradního výživného.....	41
Článek 2.12 Ustanovení § 12 zákona o náhradním výživném – přeplatky.....	48
Článek 2.13 Ustanovení § 13 zákona o náhradním výživném – povinnosti při poskytování náhradního výživného.....	50
Článek 2.14 Ustanovení § 14 zákona o náhradním výživném – zánik nároku na náhradní výživné	51
Článek 2.15 Ustanovení § 15 zákona o náhradním výživném – přechod pohledávky na stát a vymáhání pohledávky	52
Článek 2.16 Ustanovení § 16 zákona o náhradním výživném – informační systém o náhradním výživném.....	53
Článek 3 Obecné postupy v agendě náhradního výživného.....	53
Článek 4 Vedení spisu v agendě náhradního výživného	55
Článek 5 Předání odvolání Ministerstvu práce a sociálních věcí	56
Článek 6 Poradenská činnost.....	57
Článek 7 Meziútvárová spolupráce na Úřadu práce ČR.....	57
Článek 8 Závěrečné ustanovení.....	59
Přehled příloh	59

SEZNAM ZKRATEK

ČR	Česká republika
EHP	Evropský hospodářský prostor
EU	Evropská unie
Exekuční řád	Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti, ve znění pozdějších předpisů
GŘ ÚP ČR	Generální ředitelství Úřadu práce ČR
Instrukce č. 3/2021	INSTRUKCE NÁMĚSTKYNĚ PRO ŘÍZENÍ SEKCE 7 č. 3/2021 - Sjednocení postupu při aplikaci zákona č. 588/2020 Sb., o náhradním výživném pro nezaopatřené dítě a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o náhradním výživném)
Instrukce č. 7/2016	INSTRUKCE NÁMĚSTKA PRO ŘÍZENÍ SEKCE 4 č. 7/2016 - Změny místní příslušnosti v agendách nepojistných sociálních dávek a postupování spisů odvolacímu orgánu
InsZ	Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů
OSŘ	Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů
OZ	Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
Sdělení č. 11/2016	Sdělení ředitelky odboru pro sociální věci č. 11/2016 - Předávání spisové dokumentace v agendách nepojistných sociálních dávek v rámci krajské pobočky ÚP ČR
Směrnice č. 22/2014	Směrnice generální ředitelky č. 22/2014 - Jednotný postup při nakládání s pohledávkami Úřadu práce České republiky
Správní řád	Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
TZ	Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
Zákon o azylu	Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů
Zákon o DOZP	Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
Zákon o EO	Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění pozdějších předpisů
ZPHN	Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů
Zákon o pobytu cizinců	Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
Zákon o SPOD	Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
Zákon o SSP	Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů
Zákon o ZŘS	Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů

SEZNAM POJMŮ

Výživné (exekuční titul)

Úprava vyživovací povinnosti je zakotvena v části druhé OZ. Výživné lze přiznat, pokud není oprávněný schopen sám se živit. Vyživovací povinnost rodičů vůči dítěti vzniká matce narozením dítěte a otci uplatněním některé z domněnek otcovství (resp. rozhodnutím soudu o osvojení). Délka trvání povinnosti poskytovat výživu je dána stavem odkázanosti dítěte na výživu. Dosažení zletilosti nebo dosažení věkové hranice pro nezaopatřenost dítěte (26 let) nemá z hlediska vyživovací povinnosti význam. Není proto vyloučeno, aby vyživovací povinnost rodičů k dítěti zanikla v 17 letech věku dítěte, které dostudovalo, našlo si práci a je schopno se samostatně živit (tj. stav odkázanosti skončil). A naopak je také možné, že dítě nenabude schopnosti samostatně se živit nikdy (je-li např. plně invalidní). Dosažení věkové hranice 18 let má však svůj význam z hlediska procesního zejména proto, že řízení o přiznání výživy zletilému dítěti je zahájeno pouze na návrh této osoby.

Vyživovací povinnost zaniká absolutně teprve zánikem rodinně-právního vztahu subjektů, tj. smrtí, rozhodnutím o osvojení nebo rozhodnutím o úspěšném popření otcovství.

O výživném pro nezletilé děti je rozhodováno v rámci tzv. řízení ve věcech péče soudu o nezletilé dle ustanovení § 466 a násl. zákona o ZŘS. Řízení je možné zahájit jak na návrh (kterým však soud není vázán), tak i bez návrhu. Okamžik zahájení řízení má svůj význam mj. i v otázce přiznání výživného zpětně za uplynulá období. K řízení je příslušný okresní soud, v jehož obvodu má nezletilý bydliště. Změní-li se však v průběhu řízení okolnosti, podle nichž se příslušnost posuzuje, a je-li to v zájmu nezletilého (dítě změní bydliště a dojíždění do původního místa je neefektivní), je možné přesunout příslušnost na jiný soud. Účastníkem řízení jsou rodiče dítěte (resp. jiní příbuzní povinní výživou) a dítě, které je zastoupeno opatrovníkem. Tím je zpravidla orgán sociálně-právní ochrany dětí. Řízení je ovládnuto vyšetřovací zásadou a soud je tak povinen zjistit skutkový stav i na základě jiných, než účastníky navrhovaných podkladů a obdobně postupuje i v případě, že schvaluje dohodu rodičů. **Soud může také schválit dohodu rodičů o výživě dítěte**, je však povinen zkoumat, zda je tato dohoda v zájmu dítěte. **Rozhodnutí soudu o přiznání výživného** je předběžně vykonatelné a povinnost platit výživné ve stanovené výši tak vzniká samotným doručením rozhodnutí, bez ohledu na jeho právní moc nebo podání odvolání.

Dlužné výživné lze vymáhat dvěma způsoby: cestou soudního výkonu rozhodnutí nebo exekucí. V obou případech je ale nezbytné mít exekuční titul.

Exekuční řízení

Nejčastější formou vymáhání dlužného výživného je exekuce dle exekučního řádu. **Exekuční návrh se podává přímo zvolenému exekutorovi. Pro účely administrace dávky náhradního výživného je důležité znát datum podání exekučního návrhu, tj. datum, kdy byl exekuční návrh doručen exekutorovi.** V návrhu je nutné označit exekuční titul a dlužnou částku, není však nezbytné označit majetek povinného ani způsob výkonu exekuce. Exekutor, kterému byl doručen exekuční návrh, požádá do 15 dnů ode dne doručení návrhu soud o pověření k provedení exekuce. Na vydání pověření má soud 15 dnů. Po doručení pověření zašle exekutor oprávněnému vyrozumění o zahájení exekuce zpravidla spolu s exekučním příkazem, kde specifikuje způsob, jímž bude provedena exekuce, a vyzve povinného ke splnění vymáhané povinnosti (dlužná částka, náklady oprávněného, snížené náklady exekuce).

Nejčastějším a nejefektivnějším způsobem postihnutí majetku dlužníka jsou srážky ze mzdy, kdy pro vymáhání dlužného výživného se zbytek čisté mzdy přesahující částku stanovenou nařízením vlády, sráží bez omezení (§ 279 odst. 3 OSŘ). Mezi další způsoby pak patří prodej movitých i nemovitých věcí a pro případy neplacení výživného na nezletilé dítě od ledna 2013 je také hojně využívaná exekuce pozastavením řidičského oprávnění.

Jestliže nebude povinný rodič hradit výživné déle než čtyři měsíce (z nedbalosti nebo úmyslně, forma zavinění má význam z hlediska trestní sazby), dopouští se tím trestného činu zanedbání povinné výživy dle § 196 TZ. Tohoto trestného činu se uvedeným jednáním dopouštějí i jiné osoby, které mají zákonnou povinnost vyživovat či zaopatřovat jinou osobu. Soud, který posuzuje trestní odpovědnost pachatele ve smyslu § 196 TZ, přitom není vázán rozhodnutím, kterým byla v občanskoprávním řízení stanovena tato povinnost, a sám si posoudí rozsah vyživovací povinnosti.

Soudní výkon rozhodnutí

Návrh na soudní výkon rozhodnutí podle OSŘ a zákona o ZŘS lze podat k okresnímu soudu, v jehož obvodu má trvalé bydliště nezletilé dítě. V případě vymáhání dlužného výživného zletilých dětí je příslušný soud povinného rodiče. Výkon rozhodnutí lze nařídit jen v takovém rozsahu, v jakém to oprávněný (resp. jeho zákonný zástupce) navrhl a jaký podle něj stačí k uspokojení jeho pohledávky (aktivita oprávněného je tak nezbytná). Soud se však na návrh oprávněného může dotázat povinného na jeho majetkové poměry a v případě, že povinný odmítne poskytnout součinnost, může mu být uložena pořádková pokuta. Dojde-li k zastavení nařízeného výkonu rozhodnutí, rozhodne soud o náhradě nákladů, které účastníkům prováděním výkonu rozhodnutí vznikly, podle toho, z jakého důvodu k zastavení výkonu rozhodnutí došlo (§ 271 OSŘ).

Postoupení pohledávky

OZ upravuje obecně postoupení pohledávky v ustanoveních § 1879 a násl., kdy věřitel může celou pohledávku nebo její část postoupit smlouvou jako postupitel i bez souhlasu dlužníka jiné osobě (postupníkovi). Nepostupitelnost pohledávky výživného z této úpravy explicitně neplyne. Je však deklarováno, že nelze postoupit pohledávku, která zaniká smrtí nebo jejíž obsah by se změnou věřitele k tíži dlužníka změnil (§ 1881 odst. 2 OZ). Podle ustanovení § 2009 OZ pak platí, že smrtí zaniká právo, které je spojeno s osobou věřitele. Vzhledem ke specifické povaze výživného je proto diskutovanou otázkou, zda je možné postoupit i pohledávku na výživné.

Do doby novelizace OZ **není možné pohledávku na výživném** v České republice postoupit.

To však neplatí v cizích zemích. Tam je možné postoupit pohledávku na výživném. Z uvedeného důvodu je nutné při administraci náhradního výživného zjišťovat, zda dlužné výživné, které je vymáháno v cizích zemích, bylo postoupeno či nikoliv.

Vykonatelnost

Vykonatelnost je vlastnost určité listiny spočívající v tom, že na základě takové listiny lze vést exekuci k vymožení povinností, které z listiny vyplývají. Takovými listinami jsou rozsudek, rozhodčí nález, notářský zápis se svolením k vykonatelnosti aj.

Vykonatelnost se většinou pojí s právem určitého plnění, především peněžitého, kdy ten, komu takové právo svědčí, může v případě neplnění ze strany povinného navrhnout k jeho vymožení nařízení exekuce.

Z výše uvedeného plyne, že výkon rozhodnutí nebo exekuci lze zahájit jen na základě vykonatelného rozhodnutí (exekučního titulu). **Rozhodnutí soudu o přiznání výživného** je předběžně vykonatelné a povinnost platit výživné ve stanovené výši tak vzniká samotným doručením rozhodnutí, bez ohledu na jeho právní moc nebo podání odvolání. Vykonatelné rozhodnutí je takové, které

- nabylo právní moci (pokud není předběžně vykonatelné) - nelze již proti němu podat řádný opravný prostředek (to předpokládá zejména doručení rozhodnutí účastníkům řízení a dále například to, že uplynula lhůta k podání odvolání, účastníci se práva na odvolání vzdali, odvolání není v dané věci přípustné), a zároveň
- uplynula lhůta k plnění – lhůtu ukládá rozhodnutí a pokud ji neukládá, má se za to, že povinnost je třeba splnit do 3 dnů a, jde-li o vyklizení bytu, do 15 dnů od právní moci rozhodnutí.

Doložka vykonatelnosti

Potvrzení o vykonatelnosti osvědčuje, kterého data nabylo rozhodnutí právní moci a zároveň i to, zda je vykonatelné. Exekuční titul s doložkou vykonatelnosti se přikládá k návrhu nařízení výkonu rozhodnutí / k exekučnímu návrhu. Doložku vyznačuje vždy ten orgán, který exekuční titul vydal. Na základě žádosti toho, komu bylo doručeno rozhodnutí soudu, vyznačí soud doložku vykonatelnosti na tomto rozhodnutí.

Exekuční titul s doložkou vykonatelnosti má charakter veřejné listiny, což má ten důsledek, že vykonatelnost rozhodnutí se má za prokázanou, leda by to bylo důkazně vyvráceno.

Článek 1

Úvodní ustanovení

Generální ředitelství Úřadu práce ČR vydává tuto směrnici z důvodu sjednocení postupu krajských poboček a pobočky pro hlavní město Prahu Úřadu práce České republiky (dále jen „krajské pobočky“) ve správním řízení a administraci dávky náhradního výživného podle zákona č. 588/2020 Sb., o náhradním výživném pro nezaopatřené dítě a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o náhradním výživném).

Článek 2

Právní úprava zákona o náhradním výživném účinného ode dne 01.07.2021

Dne 31.12.2020 byl ve Sbírce zákonů na straně 6 702 v částce 240 uveřejněn zákon č. 588/2020 Sb., o náhradním výživném pro nezaopatřené dítě a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o náhradním výživném), který nabývá účinnosti dne 01.07.2021.

Článek 2.1

Ustanovení § 1 zákona o náhradním výživném – předmět úpravy zákona

Podle ustanovení § 1 odst. 1 zákona o náhradním výživném, tento zákon upravuje podmínky poskytování náhradního výživného pro nezaopatřené dítě (dále jen „náhradní výživné“) v případě, že fyzická osoba, která má k nezaopatřenému dítěti vyživovací povinnost (dále jen „povinná osoba“), tuto svou povinnost neplní.

Z důvodové zprávy k zákonu o náhradním výživném plyne, že hlavním záměrem návrhu zákona je podpora rodičů s dětmi v případech, kdy zpravidla druhý rodič neplatí řádně stanovené výživné. Návrh tak řeší situaci rodin s dětmi, které se vlivem nehrazení výživného ze strany povinné osoby mohou dostat do nepříznivé sociální a finanční situace. Náhradní výživné reaguje na zvýšené riziko ohrožení těchto rodin, které jsou v situaci, kdy dítě neobdrží částku výživného, která je mu určena na základě rozhodnutí, které je exekucí titulem.

Podle ustanovení § 1 odst. 2 zákona o náhradním výživném, náhradní výživné je sociální dávka, kterou poskytuje a náklady na ni hradí stát.

Náhradní výživné je jedním z opatření v oblasti sociálního zabezpečení. Jde o speciální transfer finančních prostředků do rodin, kde není plněna vyživovací povinnost ze strany povinné osoby. Náhradní výživné je tedy sociální dávka, jejíž náklady hradí stát podle zákona o státním rozpočtu České republiky. Dávka nepodléhá výkonu rozhodnutí nebo exekuci, nelze ji postoupit, dát do zástavy, ani nemůže být předmětem dohody o srážkách.

Podle ustanovení § 1 odst. 3 zákona o náhradním výživném, tento zákon dále upravuje postup při vymáhání pohledávek vůči povinné osobě, které na stát přešly v souvislosti s poskytnutím náhradního výživného.

O přechodu pohledávek podle ustanovení § 15 zákona o náhradním výživném rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce ČR. Blíže se uvedené problematice věnuje Článek č. 7.

Článek 2.2

Ustanovení § 2 zákona o náhradním výživném – okruh oprávněných osob

Podle ustanovení § 2 odst. 1 zákona o náhradním výživném, oprávněnou osobou je **nezaopatřené dítě** podle zákona o SSP, které má na území České republiky trvalý pobyt.

Za nezaopatřené dítě se pro účely podle ustanovení § 11 odst. 1 zákona o SSP **považuje** dítě do skončení povinné školní docházky, a poté, nejdéle však do 26. roku věku, jestliže

- a) se soustavně připravuje na budoucí povolání (§ 12 až 15), nebo
- b) se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, anebo
- c) z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je neschopno vykonávat soustavnou výdělečnou činnost. Posuzování zdravotního stavu pro účely tohoto zákona upravuje zákon upravující organizaci a provádění sociálního zabezpečení.

Za nezaopatřené dítě se podle ustanovení § 11 odst. 2 zákona o SSP **považuje také dítě** po skončení povinné školní docházky do 18. roku věku, které je vedeno v evidenci krajské pobočky Úřadu práce ČR jako uchazeč o zaměstnání a nemá nárok na podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci.

Za nezaopatřené dítě podle ustanovení § 11 odst. 3 zákona o SSP **nelze však považovat dítě**, které je poživitelem invalidního důchodu z důchodového pojištění pro invaliditu třetího stupně.

Místem trvalého pobytu se podle ustanovení § 10 zákona o EO **rozumí adresa pobytu občana v České republice, která je vedena v základním registru obyvatel** ve formě referenční vazby (kódu adresního místa) na referenční údaj o adrese v základním registru územní identifikace, adres a nemovitostí, kterou si občan zvolí zpravidla v místě, kde má rodinu, rodiče, byt nebo zaměstnání. Občan může mít jen jedno místo trvalého pobytu, a to v objektu, který je podle zvláštního právního předpisu označen číslem popisným nebo evidenčním, popřípadě orientačním číslem a který je určen pro bydlení, ubytování nebo individuální rekreaci (dále jen „objekt“). V případech stanovených tímto zákonem může být místem trvalého pobytu sídlo ohlašovny nebo sídlo zvláštní matriky, které je v informačním systému označeno jako adresa úřadu.

Azylant má podle ustanovení § 76 zákona o azylu **trvalý pobyt** ve smyslu zákona o pobytu cizinců na území České republiky **po dobu platnosti rozhodnutí o udělení azylu**.

Cizinec má podle ustanovení § 66 a násl. zákona o pobytu cizinců **trvalý pobyt** ve smyslu zákona o pobytu cizinců na území České republiky **po dobu platnosti rozhodnutí o povolení k trvalému pobytu**.

Podle ustanovení § 2 odst. 2 zákona o náhradním výživném, splnění podmínky trvalého pobytu se nevyžaduje u osoby, která je

- a) rodinným příslušníkem osoby, jejíž nárok na dávku vyplývá z přímo použitelného předpisu EU nebo je rodinným příslušníkem občana EU, popřípadě států Evropského hospodářského prostoru, který je v České republice zaměstnaný, samostatně výdělečně činný, nebo si takové postavení ponechává a má právo na rovné zacházení podle předpisu EU,

- b) rodinným příslušníkem občana EU, popřípadě států EHS, který je hlášen na území České republiky k pobytu podle jiného právního předpisu po dobu delší než 3 měsíce a má právo na rovné zacházení podle předpisu EU a tento občan a s ním společně posuzované osoby podle zákona o státní sociální podpoře nejsou neodůvodnitelnou zátěží posuzovanou podle zákona o pomoci v hmotné nouzi,
- c) rodinným příslušníkem cizince, kterému byla udělena doplňková ochrana,
- d) rodinným příslušníkem cizince, který je držitelem povolení k trvalému pobytu s přiznaným právním postavením dlouhodobě pobývajících rezidenta v Evropské unii na území jiného členského státu EU a bylo mu vydáno povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky podle jiného právního předpisu, nebo
- e) cizincem bez trvalého pobytu na území České republiky, kterému tento nárok zaručuje mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu.

K písmenu a)

Oprávněnou osobou bude rovněž nezaopatřené dítě, jehož právo na rovnost nakládání v oblasti sociálního zabezpečení, resp. sociálních výhod, tudíž náhradního výživného, je zakotveno v právních předpisech EU. Jedná se o nezaopatřené děti ekonomicky aktivních občanů EU.

Přímo použitelným předpisem EU je v tomto případě nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 492/2011 ze dne 5. dubna 2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř EU. Jedním z účelů tohoto nařízení je zabezpečit a zaručit migrujícím pracovníkům právo na rovné zacházení na poli sociálních výhod a naplnit tak požadavek rovného zacházení mezi migrujícími a domácími pracovníky zakotvený v čl. 45 Smlouvy o Fungování EU, kde se zakazuje jakékoliv odlišné zacházení mezi pracovníky, kteří jsou příslušníky daného státu a mezi příslušníky jiných států migrujících v rámci jednotného trhu, a to zejména ve smyslu podmínek zaměstnání, práce, odměňování a zakládá migrujícím pracovníkům, členům jejich rodiny a popř. pozůstalým pracovníka právo na stejné sociální výhody, jaké má pracovník, který je příslušníkem daného členského státu.

Rovné zacházení znamená, že všichni občané EU, kteří pobývají na území hostitelského členského státu, požívají stejného zacházení jako státní příslušníci tohoto členského státu. Právo na rovné zacházení se vztahuje i na rodinné příslušníky, kteří nejsou státními příslušníky žádného členského státu a mají právo pobytu nebo trvalého pobytu.

EHP je prostor, ve kterém je zaručena svoboda pohybu zboží, osob, služeb a kapitálu uvnitř jednotného evropského trhu. Členskými státy EHP jsou členské státy EU, Island, Norsko, Lichtenštejnsko a Švýcarsko.

K písmenu b)

Právním předpisem, podle něhož může být cizinec hlášen k pobytu na území České republiky je zákon o pobytu cizinců.

Pro účely posouzení rodinných příslušníků je třeba vycházet z definice tzv. společně posuzovanými osob dle ustanovení § 7 odst. 2 zákona o SSP. Společně posuzovanými osobami jsou

- a) nezaopatřené děti (§ 11),

- b) nezaopatřené děti (§ 11) a rodiče těchto dětí; za rodiče se považují i osoby, jimž byly nezaopatřené děti svěřeny do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu, manžel, partner rodiče nebo uvedené osoby, vdovec nebo vdova po rodiči nebo uvedené osobě a druh (družka) rodiče nebo uvedené osoby,
- c) manželé, partneři nebo druh a družka, nejde-li o rodiče posuzované podle písmene b),
- d) nezaopatřené děti, jejich rodiče, pokud jsou nezaopatřenými dětmi a jsou osamělí, a rodiče těchto rodičů,

pokud s oprávněnou osobou spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby.

Stanovení okruhu společně posuzovaných osob se podrobněji věnuje ustanovení § 7 zákona o SSP.

Neodůvodnitelná zátěž je posuzována podle ustanovení § 16 ZPHN. U žadatelů o náhradní výživné, kteří nepobírají dávky pomoci v hmotné nouzi, neodůvodnitelnou zátěž neposuzujeme. U žadatelů o náhradní výživné, kteří jsou příjemci dávek hmotné nouze, vycházíme z posouzení neodůvodnitelné zátěže pro účely dávek hmotné nouze.

K písmenu c)

Doplňková ochrana je podle ustanovení § 14a zákona o azylu udělována cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, v případě, kdy jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
- b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
- c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo
- d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny je dle § 14b zákona o azylu udělována rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany v případě hodném zvláštního zřetele, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení.

Rodinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny rozumí

- a) manžel nebo partner osoby požívající doplňkové ochrany,
- b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let,
- c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let,

- d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 1 písm. h) zákona o azylu, nebo
- e) svobodný sourozenec osoby požívající doplňkové ochrany, který je mladší 18 let.

Předpokladem udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželu osoby požívající doplňkové ochrany je trvání manželství před udělením doplňkové ochrany cizinci. Předpokladem udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny partnerovi osoby požívající doplňkové ochrany je trvání partnerství před udělením doplňkové ochrany cizinci.

V případě polygamního manželství, má-li již osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany (blíže zákon o azylu).

K písmenu d)

Povolení k dlouhodobému pobytu rezidenta jiného členského státu EU se podle ustanovení § 42c zákona o pobytu cizinců, vydává držiteli povolení k trvalému pobytu s přiznaným právním postavením dlouhodobě pobývajícího rezidenta v Evropském společenství na území jiného členského státu EU, pokud na území hodlá pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce.

K písmenu e)

Cizincem bez trvalého pobytu na území České republiky se rozumí cizinec, kterému tato práva zaručuje mezinárodní smlouva, a to pokud má bydliště na území České republiky. Lze vycházet z Evropské sociální charty (dále jen „ESCH“), což je mezinárodní smlouva o sociálních a hospodářských právech ratifikovaná členskými státy Rady Evropy, která v článku 13 stanoví právo na sociální a lékařskou pomoc příslušníkům smluvních stran. Tato pomoc se pak vztahuje na příslušníky ostatních smluvních stran ESCH, kteří se nacházejí legálně na území jiného smluvního státu. Každá osoba (příslušník smluvní strany ESCH), která na území České republiky legálně bydlí nebo řádně pracuje, požívá stejné ochrany jako občané České republiky a musí se jim dostat rovného zacházení v oblasti sociální a lékařské péče, zejména prostřednictvím dávek ze systému sociálního zabezpečení jim bude poskytnuta přiměřená pomoc a v případě nemoci i péče nezbytná podle jejího stavu. Tito cizinci pak mohou uplatnit nárok některé nepojistné sociální dávky. Skutečnost, že jde o osobu legálně bydlící na našem území, lze prokázat dokladem o hlášeném pobytu na území České republiky podle zákona o pobytu cizinců. Za osobu řádně pracující se pak považuje osoba, která je v pracovním poměru, který zakládá účast na nemocenském pojištění nebo osobou samostatně výdělečnou činnou, která je přihlášena k účasti na důchodovém pojištění.

Cizincům, kteří zde legálně nebydlí ani řádně nepracují, avšak nachází se legálně na našem území, např. studenti a turisté, zaručuje ESCH nižší stupeň ochrany. Těmto osobám lze poskytnout nezbytnou pomoc k překonání tíživé sociální situace poskytnutím dávky mimořádné okamžité pomoci, např. k zajištění ubytování, stravování, ošacení, jízdného apod. Nárok na opakované dávky jim nevzniká.

Smluvní strany ESCH: Albánie, Andorra, Arménie, Ázerbájdžán, Belgie, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Česká republika, Černá Hora, Dánsko, Estonsko, Finsko,

Francie, Gruzie, Chorvatsko, Island, Irsko, Kypr, Lotyšsko, Lichtenštejnsko, Litva, Lucembursko, Maďarsko, Makedonie, Malta, Moldavsko, Nizozemsko, Německo, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Ruská Federace, Řecko, Srbsko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko, Turecko, Ukrajina, Velká Británie.

Podle ustanovení § 2 odst. 3 zákona o náhradním výživném, oprávněnou osobou není nezaopatřené dítě v plném přímém zaopatření zařízení pro péči o děti nebo mládež a nezaopatřené dítě, kterému náleží příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle jiného právního předpisu.

Oprávněnou osobou nebude nezaopatřené dítě, které bude v plném přímém zaopatření zařízení pro péči o děti nebo mládež a dítě svěřené do pěstounské, předpěstounské nebo poručenkové péče, kterému náleží příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o SPOD, neboť tyto děti jsou finančně zajištěny. Náleží-li dítěti příspěvek na úhradu jeho potřeb podle zákona o SPOD, přechází právo dítěte na výživné na stát. Nárok na náhradní výživné však budou mít nezaopatřené děti svěřené do pěstounské, předpěstounské nebo poručenkové péče, kterým nenáleží příspěvek na úhradu potřeb dítěte z toho důvodu, že jsou poživateli důchodu z důchodového pojištění, který je vyšší než částka příspěvku na úhradu potřeb dítěte. U těchto nezaopatřených dětí nedochází k přechodu práva na výživné na stát a mohou proto splnit podmínky vzniku nároku na náhradní výživné.

Článek 2.3

Ustanovení § 3 zákona o náhradním výživném – podmínky nároku na náhradní výživné

Podle ustanovení § 3 zákona o náhradním výživném, oprávněná osoba má nárok na náhradní výživné, pokud

- a) k vymožení pohledávek na výživné probíhá exekuční řízení nebo řízení o soudním výkonu rozhodnutí; to neplatí, pokud soudní výkon rozhodnutí nebo exekuce byly zastaveny pro nemajetnost povinné osoby podle § 268 odst. 1 písm. e) OSŘ, a to v posledních 4 měsících před podáním žádosti, popřípadě v průběhu řízení o náhradní výživné nebo po přiznání nároku na náhradní výživné, a
- b) má na území České republiky bydliště podle ZPHN; splnění této podmínky se nevyžaduje u osob uvedených v § 2 odst. 2 písm. a) zákona o náhradním výživném.

Základní podmínka nároku na náhradní výživné je, že k vymožení pohledávek na výživné probíhá exekuční řízení nebo řízení o soudním výkonu rozhodnutí (specifikace exekučního řízení a řízení o soudním výkonu rozhodnutí je uvedena v přehledu pojmů). Nárok na náhradní výživné vznikne nebo je zachován i v případech, kdy soudní výkon rozhodnutí nebo exekuce byly zastaveny pro nemajetnost povinné osoby, a to v posledních 4 měsících před podáním žádosti, případně v průběhu řízení o náhradní výživné nebo po přiznání nároku na náhradní výživné.

Oprávněná osoba musí splnit pro nárok na náhradní výživné také podmínku bydliště podle ustanovení § 5 odst. 6 ZPHN. Tato podmínka se nevyžaduje pouze u osoby, která je rodinným příslušníkem osoby, jejíž nárok na dávku vyplývá z přímo použitelného předpisu EU nebo je rodinným příslušníkem občana EU, popř. států EHP, který je zaměstnaný, samostatně výdělečně činný, nebo si takové postavení ponechává a má právo na rovné

zacházení podle předpisu EU. Tak jako v případě ostatních nepojistných dávkových systémů má osoba bydliště na území České republiky, zejména pokud se zde dlouhodobě zdržuje, vykonává zde výdělečnou činnost, žije zde s rodinou, plní zde povinnou školní docházku nebo se zde soustavně připravuje na budoucí povolání, popřípadě existují jiné významné důvody, zájmy či aktivity, jejichž vzájemná souvislost dokládá sepětí této osoby s Českou republikou.

Článek 2.4

Ustanovení § 4 zákona o náhradním výživném – výše náhradního výživného

Podle ustanovení § 4 odst. 1 zákona o náhradním výživném, náhradní výživné se stanovuje jako rozdíl výše měsíční dávky výživného určené v exekučním titulu a částečného plnění výživného v příslušném měsíci, nejvýše však ve výši 3 000 Kč měsíčně. Plní-li se výživné jinak než v pravidelných měsíčních dávkách, stanoví se pro účely stanovení výše náhradního výživného měsíční průměr těchto částek.

Náhradní výživné náleží ve výši stanovené vyživovací povinnosti (uložené exekučním titulem), která není povinnou osobou hrazena, nejvýše však ve výši 3 000 Kč. Maximální výše náhradního výživného je však 3 000 Kč měsíčně na jednu žádost o náhradní výživné.

Příklad č. 1

*Výživné bylo oprávněné osobě exekučním titulem stanoveno ve výši 500 Kč. Povinný na výživném nic nehradí. Oprávněná osoba podala návrh na exekuční řízení. Jelikož 500 Kč < 3 000 Kč, **Úřad práce ČR zohlední částku 500 Kč.***

Příklad č. 2

*Výživné bylo oprávněné osobě exekučním titulem stanoveno ve výši 1 500 Kč. Povinný na výživném nic nehradí. Oprávněná osoba podala návrh na exekuční řízení. Jelikož 1 500 Kč < 3 000 Kč, **Úřad práce ČR zohlední částku 1 500 Kč.***

Příklad č. 3

*Výživné bylo oprávněné osobě exekučním titulem stanoveno ve výši 2 500 Kč. Povinný na výživném nic nehradí. Oprávněná osoba podala návrh na exekuční řízení. Jelikož 2 500 Kč < 3 000 Kč, **Úřad práce ČR zohlední částku 2 500 Kč.***

Příklad č. 4

*Výživné bylo oprávněné osobě exekučním titulem stanoveno ve výši 3 500 Kč. Povinný na výživném nic nehradí. Oprávněná osoba podala návrh na exekuční řízení. **Jelikož 3 500 Kč > 3 000 Kč, Úřad práce ČR zohlední částku 3 000 Kč.***

Příklad č. 5

*Výživné bylo oprávněné osobě exekucním titulem stanoveno ve výši 4 500 Kč. Povinný na výživném uhradil 1 000 Kč. Oprávněná osoba podala návrh na exekucní řízení. **Rozdíl mezi výší výživného stanovenou v exekucním titulu (4 500 Kč) a výší částečného plnění výživného (1 000 Kč) je 3 500 Kč. Jelikož $3\,500\text{ Kč} > 3\,000\text{ Kč}$, Úřad práce ČR zohlední částku 3 000 Kč.***

Příklad č. 6

*Výživné bylo oprávněné osobě exekucním titulem stanoveno ve výši 3 500 Kč. Povinný na výživném uhradil 1 000 Kč. Oprávněná osoba podala návrh na exekucní řízení. **Rozdíl mezi výší výživného stanovenou v exekucním titulu (3 500 Kč) a výší částečného plnění výživného (1 000 Kč) je 2 500 Kč. Jelikož $2\,500\text{ Kč} < 3\,000\text{ Kč}$, Úřad práce ČR zohlední částku 2 500 Kč.***

Příklad č. 7

*Výživné bylo oprávněné osobě exekucním titulem stanoveno ve výši 2 500 Kč. Povinný na výživném uhradil 1 000 Kč. Oprávněná osoba podala návrh na exekucní řízení. **Rozdíl mezi výší výživného stanovenou v exekucním titulu (2 500 Kč) a výší částečného plnění výživného (1 000 Kč) je 1 500 Kč. Jelikož $1\,500\text{ Kč} < 3\,000\text{ Kč}$, Úřad práce ČR zohlední částku 1 500 Kč.***

Podle ustanovení § 4 odst. 2 zákona o náhradním výživném, výše náhradního výživného se stanovuje na období 4 kalendářních měsíců a vychází z měsíčního průměru částek stanovených podle odstavce 1 za 4 kalendářní měsíce předcházející 4 kalendářním měsícům, za které se nárok prokazuje a uplatňuje.

Výše náhradního výživného vychází z měsíčního průměru uložené a uhrazené vyživovací povinnosti za 4 kalendářní měsíce předcházející 4 kalendářním měsícům, za které se nárok prokazuje a uplatňuje, a to z toho důvodu, že povinná osoba může každý měsíc plnit svou vyživovací povinnost pouze částečně a měsíčně zaplacená částka se může každý měsíc lišit.

Příklad č. 8

Dne 01.07.2021 byla oprávněnou osobou podána žádost o náhradní výživné. K žádosti oprávněná osoba doložila exekuční titul, ze kterého je patrné, že oprávněné osobě bylo soudně přiznáno výživné ve výši 1 000 Kč měsíčně. Současně oprávněná osoba při podání žádosti uvedla, že k vymození dlužné částky výživného **probíhá** exekuce. Dále oprávněná osoba uvedla, že pohledávka na výživném **nebyla** postoupena. Dále oprávněná osoba prohlásila, že v měsících předcházejících měsíci uplatnění žádosti, tj. březen, duben, květen a červen, nebylo výživné povinnou osobou hrazeno, tj. povinná osoba výživné vůbec neplnila.

Příklad č. 8	Soudem stanovené výživné	Probíhá exekuce	Byla pohledávka postoupena	Přijaté výživné	Rozdíl mezi stanoveným a přijatým výživným
<i>Březen</i>	1 000 Kč	ANO	NE	0 Kč	1 000 Kč
<i>Duben</i>	1 000 Kč	ANO	NE	0 Kč	1 000 Kč
<i>Květen</i>	1 000 Kč	ANO	NE	0 Kč	1 000 Kč
<i>Červen</i>	1 000 Kč	ANO	NE	0 Kč	1 000 Kč
Celkem	4 000 Kč			0 Kč	4 000 Kč

Úřad práce ČR posoudí nárok na náhradní výživné a stanoví výši náhradního výživného na čtyři následující kalendářní měsíce ve výši maximálně 3 000 Kč měsíčně.

Příklad č. 8	Rozdíl mezi stanoveným a přijatým výživným	Zohledněná výše pro stanovení dávky náhradního výživného (maximálně 3 000 Kč) (maximálně 3 000 Kč)
<i>Březen</i>	1 000 Kč	1 000 Kč
<i>Duben</i>	1 000 Kč	1 000 Kč
<i>Květen</i>	1 000 Kč	1 000 Kč
<i>Červen</i>	1 000 Kč	1 000 Kč
Celkem	4 000 Kč	4 000 Kč

Náhradní výživné na měsíce červenec, srpen, září, říjen činí průměr z uvedených částek (1 000 Kč + 1 000 Kč + 1 000 Kč + 1 000 Kč) : 4 = 1 000 Kč. Náhradní výživné na měsíce červenec, srpen, září, říjen tedy činí 1 000 Kč měsíčně.

Příklad č. 8	Výše náhradního výživného
<i>Červenec</i>	1 000 Kč
<i>Srpen</i>	1 000 Kč
<i>Září</i>	1 000 Kč
<i>Říjen</i>	1 000 Kč

Příklad č. 9

Dne 01.07.2021 byla oprávněnou osobou podána žádost o náhradní výživné. K žádosti oprávněná osoba doložila exekuční titul, ze kterého je patrné, že oprávněné osobě bylo soudně přiznáno výživné ve výši 4 000 Kč měsíčně. Současně oprávněná osoba

při podání žádosti uvedla, že k vymožení dlužné částky výživného **probíhá** exekuce. Dále oprávněná osoba uvedla, že pohledávka na výživném **nebyla** postoupena. Dále oprávněná osoba prohlásila, že v měsících předcházejících měsíci uplatnění žádosti, tj. březen, duben, květen a červen, bylo výživné povinnou osobou hrazeno ve výši 500 Kč měsíčně, tj. povinná osoba výživné částečně plnila.

Příklad č. 9	Soudem stanovené výživné	Probíhá exekuce	Byla pohledávka postoupena	Přijaté výživné	Rozdíl mezi stanoveným a přijatým výživným
Březen	4 000 Kč	ANO	NE	500 Kč	3 500 Kč
Duben	4 000 Kč	ANO	NE	500 Kč	3 500 Kč
Květen	4 000 Kč	ANO	NE	500 Kč	3 500 Kč
Červen	4 000 Kč	ANO	NE	500 Kč	3 500 Kč
Celkem	16 000 Kč			2 000 Kč	14 000 Kč

Úřad práce ČR posoudí nárok na náhradní výživné a stanoví výši náhradního výživného na čtyři následující kalendářní měsíce ve výši maximálně 3 000 Kč měsíčně.

Příklad č. 9	Rozdíl mezi stanoveným a přijatým výživným	Zohledněná výše pro stanovení dávky náhradního výživného (maximálně 3 000 Kč)
Březen	3 500 Kč	3 000 Kč
Duben	3 500 Kč	3 000 Kč
Květen	3 500 Kč	3 000 Kč
Červen	3 500 Kč	3 000 Kč
Celkem	14 000 Kč	12 000 Kč

Náhradní výživné na měsíce červenec, srpen, září, říjen činí průměr z uvedených částek (3 000 Kč + 3 000 Kč + 3 000 Kč + 3 000 Kč) : 4 = 3 000 Kč. Náhradní výživné na měsíce červenec, srpen, září, říjen tedy činí 3 000 Kč měsíčně.

Příklad č. 9	Výše náhradního výživného
Červenec	3 000 Kč
Srpen	3 000 Kč
Září	3 000 Kč
Říjen	3 000 Kč

Příklad č. 10

Dne 01.07.2021 byla oprávněnou osobou podána žádost o náhradní výživné. K žádosti oprávněná osoba doložila exekuční titul, ze kterého je patrné, že oprávněné osobě bylo soudně přiznáno výživné ve výši 4 000 Kč měsíčně. Současně oprávněná osoba při podání žádosti uvedla, že k vymožení dlužné částky výživného **probíhá** exekuce. Dále oprávněná osoba uvedla, že pohledávka na výživném **nebyla** postoupena. Dále oprávněná osoba prohlásila, že v měsíci březnu obdržela výživné ve výši 3 000 Kč, v měsíci dubnu obdržela 0 Kč, v měsíci květnu 1 000 Kč a v měsíci červnu 4 000 Kč, tj. výživné bylo povinnou osobou částečně plněno.

Příklad č. 10	Soudem stanovené výživné	Probíhá exekuce	Byla pohledávka postoupena	Přijaté výživné	Rozdíl mezi stanoveným a přijatým výživným
<i>Březen</i>	4 000 Kč	ANO	NE	3 000 Kč	1 000 Kč
<i>Duben</i>	4 000 Kč	ANO	NE	0 Kč	4 000 Kč
<i>Květen</i>	4 000 Kč	ANO	NE	1 000 Kč	3 000 Kč
<i>Červen</i>	4 000 Kč	ANO	NE	4 000 Kč	0 Kč
Celkem	16 000 Kč			8 000 Kč	8 000 Kč

Úřad práce ČR posoudí nárok na náhradní výživné a stanoví výši náhradního výživného na čtyři následující kalendářní měsíce ve výši maximálně 3 000 Kč měsíčně.

Příklad č. 10	Rozdíl mezi stanoveným a přijatým výživným	Zohledněná výše pro stanovení dávky náhradního výživného (maximálně 3 000 Kč)
<i>Březen</i>	1 000 Kč	1 000 Kč
<i>Duben</i>	4 000 Kč	3 000 Kč
<i>Květen</i>	3 000 Kč	3 000 Kč
<i>Červen</i>	0 Kč	0 Kč
Celkem	8 000 Kč	7 000 Kč

Náhradní výživné na měsíce červenec, srpen, září, říjen činí průměr z uvedených částek $(1\,000\text{ Kč} + 3\,000\text{ Kč} + 3\,000\text{ Kč} + 0\text{ Kč}) : 4 = 1\,750\text{ Kč}$. Náhradní výživné na měsíce červenec, srpen, září, říjen tedy činí 1 750 Kč měsíčně.

Příklad č. 10	Výše náhradního výživného
<i>Červenec</i>	1 750 Kč
<i>Srpen</i>	1 750 Kč
<i>Září</i>	1 750 Kč
<i>Říjen</i>	1 750 Kč

Podle ustanovení § 4 odst. 3 zákona o náhradním výživném, pro účely stanovení výše náhradního výživného se na pohledávku na výživné, která byla oprávněnou osobou postoupena v období 4 kalendářních měsíců předcházejících 4 kalendářním měsícům, za které se nárok prokazuje a uplatňuje, hledí jako na zcela splněnou bez ohledu na výši přijaté úplaty.

Pokud ve stejném měsíci dojde souběžně k postoupení pohledávky na výživném a k přijetí skutečného výživného (např. splátka dluhu za jiné období zaslaná exekutorem), pak se výživné bude odečítat. Jedná se o tento rozdíl: stanovené výživné *minus* stanovené výživné (z důvodu postoupení pohledávky) *minus* skutečně přijaté výživné.

Příklad č. 11

Dne 01.07.2021 byla oprávněnou osobou uplatněna žádost o náhradní výživné. K žádosti oprávněná osoba doložila exekuční titul, ze kterého je patrné, že oprávněné osobě bylo soudně přiznáno výživné ve výši 4 000 Kč měsíčně. Současně oprávněná osoba při podání žádosti uvedla, že k vymození dlužné částky výživného **probíhá** exekuce. Dále oprávněná osoba uvedla, že pohledávka na výživném splatná v měsíci dubnu **byla** postoupena. Dále oprávněná osoba prohlásila, že v měsíci březnu obdržela výživné ve výši 3 000 Kč, v měsíci dubnu obdržela 4 000 Kč, v měsíci květnu 1 000 Kč a v měsíci červnu 4 000 Kč, tj. výživné bylo povinnou osobou částečně plněno.

Příklad č. 11	Soudem stanovené výživné	Probíhá exekuce	Byla pohledávka postoupena	Přijaté výživné	Rozdíl mezi stanoveným a přijatým výživným
<i>Březen</i>	4 000 Kč	ANO	NE	3 000 Kč	1 000 Kč
<i>Duben</i>	4 000 Kč	ANO	ANO	4 000 Kč	-4 000 Kč
<i>Květen</i>	4 000 Kč	ANO	NE	1 000 Kč	3 000 Kč
<i>Červen</i>	4 000 Kč	ANO	NE	4 000 Kč	0 Kč
Celkem	16 000 Kč			12 000 Kč	0 Kč

Úřad práce ČR posoudí nárok na náhradní výživné a stanoví výši náhradního výživného na čtyři následující kalendářní měsíce ve výši maximálně 3 000 Kč měsíčně.

Příklad č. 11	Rozdíl mezi stanoveným a přijatým výživným	Zohledněná výše pro stanovení náhradního výživného (maximálně 3 000 Kč)
<i>Březen</i>	1 000 Kč	1 000 Kč
<i>Duben</i>	-4 000 Kč; pohledávka postoupena	-4 000 Kč
<i>Květen</i>	3 000 Kč	3 000 Kč
<i>Červen</i>	0 Kč	0 Kč
Celkem	0 Kč	0 Kč

Náhradní výživné na měsíce červenec, srpen, září, říjen činí průměr z uvedených částek $[1\,000\text{ Kč} + (-4\,000\text{ Kč}) + 3\,000\text{ Kč} + 0\text{ Kč}] : 4 = 0\text{ Kč}$. Náhradní výživné na měsíce červenec, srpen, září, říjen tedy činí 0 Kč měsíčně.

Příklad č. 11	Výše náhradního výživného
<i>Červenec</i>	0 Kč
<i>Srpen</i>	0 Kč
<i>Září</i>	0 Kč
<i>Říjen</i>	0 Kč

Příklad č. 12

Dne 01.07.2021 byla oprávněnou osobou uplatněna žádost o náhradní výživné. K žádosti oprávněná osoba doložila exekuční titul, ze kterého je patrné, že oprávněné osobě bylo soudně přiznáno výživné ve výši 1 000 Kč měsíčně. Současně oprávněná osoba při podání žádosti uvedla, že k vymození dlužné částky výživného **probíhá** exekuce. Dále

oprávněná osoba uvedla, že pohledávka na výživném splatná v měsíci březnu, dubnu, květnu a červnu *byla* postoupena. Dále oprávněná osoba uvedla, že v měsících předcházejících měsíci uplatnění žádosti, tj. březen, duben, květen a červen, nebylo výživné povinnou osobou hrazeno, tj. nic oprávněná osoba neobdržela.

Příklad č. 12	Soudem stanovené výživné	Probíhá exekuce	Byla pohledávka postoupena	Přijaté výživné	Rozdíl mezi stanoveným a přijatým výživným
<i>Březen</i>	1 000 Kč	ANO	ANO	0 Kč	0 Kč
<i>Duben</i>	1 000 Kč	ANO	ANO	0 Kč	0 Kč
<i>Květen</i>	1 000 Kč	ANO	ANO	0 Kč	0 Kč
<i>Červen</i>	1 000 Kč	ANO	ANO	0 Kč	0 Kč
Celkem	4 000 Kč			0 Kč	0 Kč

Úřad práce ČR posoudí nárok na náhradní výživné a stanoví výši náhradního výživného na čtyři následující kalendářní měsíce ve výši maximálně 3 000 Kč měsíčně.

Příklad č. 12	Rozdíl mezi stanoveným a přijatým výživným	Zohledněná výše pro stanovení dávky náhradního výživného (maximálně 3 000 Kč)
<i>Březen</i>	0 Kč; pohledávka postoupena	0 Kč
<i>Duben</i>	0 Kč; pohledávka postoupena	0 Kč
<i>Květen</i>	0 Kč; pohledávka postoupena	0 Kč
<i>Červen</i>	0 Kč; pohledávka postoupena	0 Kč
Celkem	0 Kč	0 Kč

Náhradní výživné na měsíce červenec, srpen, září, říjen činí průměr z uvedených částek (0 Kč + 0 Kč + 0 Kč + 0 Kč) : 4 = 0 Kč. Náhradní výživné na měsíce červenec, srpen, září, říjen tedy činí 0 Kč měsíčně.

Příklad č. 12	Výše náhradního výživného
<i>Červenec</i>	0 Kč
<i>Srpen</i>	0 Kč
<i>Září</i>	0 Kč
<i>Říjen</i>	0 Kč

Příklad č. 13

Dne 01.07.2021 byla oprávněnou osobou uplatněna žádost o náhradní výživné. K žádosti oprávněná osoba doložila exekuční titul, ze kterého je patrné, že oprávněné osobě bylo soudně přiznáno výživné ve výši 4 000 Kč měsíčně. Současně oprávněná osoba při podání žádosti uvedla, že k vymození dlužné částky výživného **probíhá** exekuce. Dále oprávněná osoba uvedla, že pohledávky na výživném splatné v měsíci dubnu a květnu **byly** postoupeny. Dále oprávněná osoba uvedla, že za měsíc březen obdržela výživné ve výši 3 000 Kč, za měsíc duben obdržela 0 Kč, za měsíc květen 1 000 Kč a za měsíc červen 4 000 Kč, tj. výživné bylo povinnou osobou částečně plněno.

Příklad č. 13	Soudem stanovené výživné	Probíhá exekuce	Byla pohledávka postoupena	Přijaté výživné	Rozdíl mezi stanoveným a přijatým výživným
<i>Březen</i>	4 000 Kč	ANO	NE	3 000 Kč	1 000 Kč
<i>Duben</i>	4 000 Kč	ANO	ANO	0 Kč	0 Kč
<i>Květen</i>	4 000 Kč	ANO	ANO	1 000 Kč	-1 000 Kč
<i>Červen</i>	4 000 Kč	ANO	NE	4 000 Kč	0 Kč
Celkem	16 000 Kč			8 000 Kč	0 Kč

Úřad práce ČR posoudí nárok na náhradní výživné a stanoví výši náhradního výživného na čtyři následující kalendářní měsíce ve výši maximálně 3 000 Kč měsíčně.

Příklad č. 13	Rozdíl mezi stanoveným a přijatým výživným	Zohledněná výše pro stanovení náhradního výživného (maximálně 3 000 Kč)
<i>Březen</i>	1 000 Kč	1 000 Kč
<i>Duben</i>	0 Kč; pohledávka postoupena	0 Kč
<i>Květen</i>	-1 000 Kč; pohledávka postoupena	-1 000 Kč
<i>Červen</i>	0 Kč	0 Kč
Celkem	0 Kč	0 Kč

Náhradní výživné na měsíce červenec, srpen, září, říjen činí průměr z uvedených částek $[1\,000\text{ Kč} + 0\text{ Kč} + (-1\,000\text{ Kč}) + 0\text{ Kč}] : 4 = 0\text{ Kč}$. Náhradní výživné na měsíce červenec, srpen, září, říjen tedy činí 0 Kč měsíčně.

Příklad č. 13	Výše náhradního výživného
<i>Červenec</i>	0 Kč
<i>Srpen</i>	0 Kč
<i>Září</i>	0 Kč
<i>Říjen</i>	0 Kč

Příklad č. 14

Dne 01.07.2021 byla oprávněnou osobou uplatněna žádost o náhradní výživné. K žádosti oprávněná osoba doložila exekuční titul, ze kterého je patrné, že oprávněné osobě bylo soudně přiznáno výživné ve výši 4 000 Kč měsíčně. Současně oprávněná osoba při podání žádosti uvedla, že k vymození dlužné částky výživného **probíhá** exekuce. Dále oprávněná osoba uvedla, že pohledávky na výživném splatné v měsíci březnu, dubnu a květnu **byly** postoupeny. Dále oprávněná osoba uvedla, že v měsíci březnu obdržela výživné ve výši 3 000 Kč, v měsíci dubnu obdržela 8 000 Kč, v měsíci květnu 1 000 Kč a v měsíci červnu 0 Kč, tj. výživné bylo povinnou osobou částečně plněno.

Příklad č. 14	Soudem stanovené výživné	Probíhá exekuce	Byla pohledávka postoupena	Přijaté výživné	Rozdíl mezi stanoveným a přijatým výživným
<i>Březen</i>	4 000 Kč	ANO	ANO	3 000 Kč	-3 000 Kč
<i>Duben</i>	4 000 Kč	ANO	ANO	8 000 Kč	-8 000 Kč
<i>Květen</i>	4 000 Kč	ANO	ANO	1 000 Kč	-1 000 Kč
<i>Červen</i>	4 000 Kč	ANO	NE	0 Kč	4 000 Kč
Celkem	16 000 Kč			12 000 Kč	-8 000 Kč

Úřad práce ČR posoudí nárok na náhradní výživné a stanoví výši náhradního výživného na čtyři následující kalendářní měsíce ve výši maximálně 3 000 Kč měsíčně.

Příklad č. 14	Rozdíl mezi stanoveným a přijatým výživným	Zohledněná výše pro stanovení dávky náhradního výživného (maximálně 3 000 Kč)
<i>Březen</i>	-3 000 Kč; pohledávka postoupena	-3 000 Kč
<i>Duben</i>	-8 000 Kč; pohledávka postoupena	-8 000 Kč
<i>Květen</i>	-1 000 Kč; pohledávka postoupena	-1 000 Kč
<i>Červen</i>	4 000 Kč	3 000 Kč
Celkem	-8 000 Kč	-9 000 Kč

Náhradní výživné na měsíce červenec, srpen, září, říjen činí průměr z uvedených částek $[(-3\,000\text{ Kč}) + (-8\,000\text{ Kč}) + (-1\,000\text{ Kč}) + 3\,000\text{ Kč}] : 4 = -2\,250\text{ Kč}$. Náhradní výživné na měsíce červenec, srpen, září, říjen tedy činí 0 Kč měsíčně.

Příklad č. 14	Výše náhradního výživného
<i>Červenec</i>	0 Kč
<i>Srpen</i>	0 Kč
<i>Září</i>	0 Kč
<i>Říjen</i>	0 Kč

Článek 2.5

Ustanovení § 5 zákona o náhradním výživném – orgán rozhodující o náhradním výživném

Podle ustanovení § 5 zákona o náhradním výživném, v řízení ve věcech náhradního výživného a v řízení o přechodu pohledávky na výživné oprávněné osoby na stát, rozhoduje Úřad práce ČR prostřednictvím krajských poboček; odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce ČR nemá odkladný účinek.

Místní příslušnost krajských poboček není v zákoně o náhradním výživném výslovně uvedena, proto se určí podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) správního řádu podle místa trvalého pobytu oprávněné osoby, popřípadě místem pobytu na území České republiky podle druhu pobytu cizince. Místně příslušnou bude tedy krajská pobočka Úřadu práce ČR,

v jejímž správním obvodu má oprávněná osoba (nezaopatřené dítě) trvalý pobyt. Místní příslušnost oprávněné osoby, u které se nevyžaduje splnění podmínky trvalého pobytu, se stanoví podle ohlášeného místa pobytu podle příslušných ustanovení zákona o pobytu cizinců na území.

O odvolání proti rozhodnutí krajských poboček Úřadu práce ČR rozhoduje Ministerstvo práce a sociálních věcí. Odvolání nemá odkladný účinek. Jedná se o postup běžný u nepojistných sociálních dávek. V Článku č. 5 je blíže specifikován postup při předání spisu Ministerstvu práce a sociálních věcí.

Článek 2.6

Ustanovení § 6 zákona o náhradním výživném – účastníci řízení

Podle ustanovení § 6 odst. 1 zákona o náhradním výživném, v řízeních podle tohoto zákona je účastníkem řízení oprávněná osoba.

Oprávněnou osobou se rozumí **nezaopatřené dítě**. Pokud nezaopatřené dítě nemá procesní způsobilost (zpravidla z důvodu jeho nezletilosti), musí být zastoupeno osobou, k jejímž rukám má být výživné plněno podle exekučního titulu (dále jen „příjemce“). Zpravidla se jedná o rodiče, v jehož péči oprávněná osoba je (může to být však také poručník, opatrovník, pěstoun nebo jiná fyzická osoba, které bylo dítě svěřeno do výchovy rozhodnutím příslušného orgánu). Příjemce bude oprávněnou osobu (nezletilé dítě) zastupovat v rozsahu, v jakém nemá procesní způsobilost, ve všech řízeních a úkonech souvisejících s náhradním výživným.

Podle ustanovení § 6 odst. 2 zákona o náhradním výživném, v řízení o přeplatku ve věcech náhradního výživného je účastníkem také příjemce.

Příjemcem náhradního výživného je ten, k jehož rukám se vyplácí nebo by se vyplácelo i „běžné“ výživné. Tato informace je obsažena v exekučním titulu, jehož obsahem je úprava vyživovací povinnosti k oprávněné osobě. Tento exekuční titul je povinnou přílohou žádosti o náhradní výživné. Ve většině případů to bude rodič nezletilého dítěte, musí však být výslovně uveden v exekučním titulu, jehož obsahem je úprava vyživovací povinnosti jako ten, k jehož rukám se má plnit „běžné“ výživné. U zletilých dětí může být výživné hrazeno přímo k jejich rukám.

Dojde-li v průběhu výplaty náhradního výživného nebo dojde-li v průběhu řízení o žádosti o náhradní výživném k dovršení procesní způsobilosti oprávněné osoby, tj. z nezletilého nezaopatřené dítěte se stane zletilé nezaopatřené dítě, vyzve Úřad práce ČR oprávněnou osobu (zletilé nezaopatřené dítě), která nabyla procesní způsobilost, k upřesnění formy komunikace Úřadu práce ČR s oprávněnou osobou i k upřesnění formy výplaty dávky náhradního výživného.

Článek 2.7

Ustanovení § 7 zákona o náhradním výživném – žádost o náhradní výživné

Podle ustanovení § 7 odst. 1 zákona o náhradním výživném, řízení o náhradním výživném se zahajuje na základě písemné žádosti (dále jen „žádost“) oprávněné osoby podané Úřadu práce ČR na tiskopise, jehož vzor uveřejní Ministerstvo práce a sociálních věcí způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Ministerstvo práce a sociálních věcí ve spolupráci s Úřadem práce ČR žádost o náhradní výživné, včetně všech souvisejících příloh, v elektronické formě zveřejnilo na portálu Ministerstva práce a sociálních věcí v sekci „Formuláře“.

Podání žádosti o náhradní výživné se řídí obecnými principy správního řádu, např. ustanovením § 45 odst. 2 správního řádu *„Nemá-li žádost předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán žadateli nedostatky odstranit na místě nebo jej vyzve k jejich odstranění, poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu a poučí jej o následcích neodstranění nedostatků v této lhůtě; současně může řízení přerušit (§ 64).“* nebo ustanovením § 37 odst. 4 správního řádu *„Podání je možno učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě. Za podmínky, že podání je do 5 dnů potvrzeno, popřípadě doplněno způsobem uvedeným ve větě první, je možno je učinit pomocí jiných technických prostředků, zejména prostřednictvím dálkopisu, telefaxu nebo veřejné datové sítě bez použití podpisu.“*

Řízení o žádosti o náhradní výživné je zahájeno dnem, kdy žádost dojde místně příslušné krajské pobočce (ustanovení § 44 odst. 1 správního řádu).

Podle ustanovení § 7 odst. 2 zákona o náhradním výživném, v žádosti se kromě náležitostí stanovených správním řádem uvedou

- a) údaje o exekuci nebo soudním výkonu rozhodnutí k vymožení pohledávky na výživné zahrnující zejména informace o orgánu, u něhož byl podán návrh na exekuci nebo soudní výkon rozhodnutí, identifikaci povinné osoby, předmět řízení a jeho spisovou značku, a
- b) způsob výplaty náhradního výživného.

Informace o orgánu, u něhož byl podán návrh na exekuci nebo soudní výkon rozhodnutí, identifikace povinné osoby, předmět řízení, spisová značka. Pro možné přiznání nároku na náhradní výživné je postačující podání návrhu na exekuci nebo soudní výkon rozhodnutí, pokud není spisová značka ještě známa, nebrání tato skutečnost pokračování v řízení o náhradním výživném.

Podle ustanovení § 7 odst. 3 zákona o náhradním výživném, součástí žádosti je

- a) exekuční titul, jehož obsahem je úprava vyživovací povinnosti k oprávněné osobě,
- b) doklad prokazující výši částečného plnění výživného, doklad prokazující, že byla pohledávka na výživné postoupena, popřípadě prohlášení, že výživné nebylo ani částečně plněno a že pohledávka na výživné nebyla postoupena, a
- c) doklad prokazující, že je dítě nezaopatřené.

K písmenu a)

Exekuční titul, jehož obsahem je úprava vyživovací povinnosti k oprávněné osobě (rozsudek o výživném, soudem schválená dohoda o výživném, ze kterých je zřejmé,

kdo a k rukám koho má povinnost hradit výživné pro nezaopatřené dítě, kdy a v jaké výši).

K písmenu b)

Doklad prokazující výši částečného plnění výživného (např. výpis z účtu, poštovní poukázka, příjmový doklad, vzájemné písemné prohlášení), **doklad prokazující, že byla pohledávka na výživné postoupena** (smlouva o postoupení pohledávky), popřípadě **prohlášení nezaopatřené dítěte (pokud je procesně způsobilé) nebo příjemce, že výživné nebylo ani částečně plněno a že pohledávka na výživné nebyla postoupena** (musí se jednat o písemné prohlášení vztahující se k rozhodnému období, které se bude zakládat do spisu).

Prohlášení, že výživné nebylo ani částečně plněno a že pohledávka na výživné nebyla postoupena se dokládá na formuláři Prohlášení o přijatém výživném a případném postoupení pohledávky. Současně je však nutné respektovat, že pokud bude výše uvedené doloženo na jiném podkladu, než je Prohlášení o přijatém výživném a případném postoupení pohledávky, bez doložení uvedeného Prohlášení o přijatém výživném a případném postoupení pohledávky, jedná se také o doložení rozhodných skutečností. Nutnost doložení Prohlášení o přijatém výživném a případném postoupení pohledávky zákon o náhradním výživném nespecifikuje.

K písmenu c)

Doklad prokazující nezaopatřenost dítěte (pro dítě starší 15 let nejčastěji potvrzení o studiu, tak jako u dávek státní sociální podpory, pro mladší děti rodný list). Doklad prokazující nezaopatřenost dítěte nemusí být k žádosti o náhradní výživné doložen v těch případech, kdy jej oprávněná osoba nebo příjemce náhradního výživného doložil Úřadu práce ČR pro účely řízení o jiné nepojistné sociální dávce. Kopie dříve doloženého dokladu prokazujícího nezaopatřenost dítěte musí být součástí spisové dokumentace o náhradním výživném.

Podle ustanovení § 7 odst. 4 zákona o náhradním výživném, je-li výživné vymáháno v zahraničí, musí být také k žádosti přiložen doklad osvědčující, že byl podán návrh na výkon rozhodnutí příslušnému orgánu v zahraničí nebo žádost o vymáhání výživného prostřednictvím Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí.

Doklad o tom, že byl podán návrh na výkon rozhodnutí příslušnému orgánu v zahraničí, musí být Úřadu práce ČR doložen v českém (popř. ve slovenském) jazyce¹ nebo musí být doložena **žádost o vymáhání výživného prostřednictvím Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí**.

Úřad práce ČR v rámci spolupráce s Úřadem pro mezinárodněprávní ochranu dětí (dále jen „ÚMPOD“) ve správním řízení bude používat pro účely ustanovení § 7 odst. 4 zákona o náhradním výživném **„Potvrzení k žádosti o náhradní výživné pro potřebu Úřadu práce ČR vydávané Úřadem pro mezinárodněprávní ochranu dětí“** (dále jen „Potvrzení“), které je uvedeno v příloze č. 3 této Směrnice.

Uvedené Potvrzení bude v tištěné podobě k dispozici na veřejně dostupném místě na každém kontaktním pracovišti Úřadu práce ČR. GR ÚP ČR uvedené Potvrzení zveřejní pro zaměstnance Úřadu práce ČR na vhodném sdíleném místě, aby bylo kdykoliv ke stažení a použití.

¹ Ustanovení § 16 správního řádu

V rámci správní praxe je uvedené Potvrzení nedílnou součástí žádosti o náhradní výživné, a to v případech, kdy výživné může být vymáháno ze zahraničí, a proto je vždy na oprávněné osobě, aby vyplněné Potvrzení doložila Úřadu práce ČR. Požádá-li (písemně nebo ústně do protokolu o ústním jednání) oprávněná osoba o to, aby si uvedené Potvrzení Úřad práce ČR zajistil sám, tj. sám požádal ÚMPOD o vydání Potvrzení, je Úřad práce ČR povinen této žádosti vyhovět. Úřad práce ČR prostřednictvím datové zprávy zašle ÚMPOD průvodní dopis, jehož vzor je uveden v příloze č. 4, včetně předvyplněného Potvrzení v částech A až C. Současně Úřad práce ČR v souladu s ustanovením § 64 odst. 1 písm. e) správního řádu nebo v souladu s ustanovením § 64 odst. 2 správního řádu, řízení o žádosti přeruší, a to do doby, dokud ÚMPOD nevydá Potvrzení, které mu Úřad práce ČR vypravil. Jakmile Úřadu práce ČR bude ÚMPOD doručeno potvrzené (vyplněné) Potvrzení, vyzoomí oprávněnou osobu o pokračování správního řízení.

Obecné správní postupy o žádosti o náhradní výživné

Řízení o náhradním výživném je zahájeno podáním písemné žádosti Úřadu práce ČR, a to na tiskopise stanoveném Ministerstvem práce a sociálních věcí. Řízení o žádosti o náhradní výživné je zahájeno dnem, kdy žádost dojde místně příslušné krajské pobočce Úřadu práce ČR (ustanovení § 44 odst. 1 správního řádu). **V řízení o žádosti se vydává rozhodnutí, které se doručuje do vlastních rukou.** Pokud bude náhradní výživné přiznáno a bude o něm rozhodnuto výhradně na základě podkladů předložených účastníkem řízení, účastník řízení se o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí dle ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu nevyrozumívá, neboť žádosti je vyhověno v plném rozsahu, v mezích, které umožňuje zákon o náhradním výživném. Tento postup se neuplatní pro případ, kdy se o náhradním výživném bude rozhodovat na základě podkladů, které si Úřad práce ČR opatřil sám postupem podle ustanovení § 13 odst. 2 zákona o náhradním výživném. V tomto případě se účastník dle ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu vyzoomí o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.

Nemá-li žádost předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán žadateli podle ustanovení § 45 odst. 2 správního řádu nedostatky odstranit na místě nebo jej vyzve k jejich odstranění, poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu a poučí jej o následcích neodstranění nedostatků v této lhůtě; současně může řízení přerušit (§ 64 správního řádu).

Podle ustanovení § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu řízení o žádosti správní orgán usnesením zastaví, jestliže žadatel v určené lhůtě neodstranil podstatné vady žádosti, které brání pokračování v řízení.

Článek 2.8

Ustanovení § 8 zákona o náhradním výživném – výplata náhradního výživného

Podle ustanovení § 8 odst. 1 zákona o náhradním výživném, náhradní výživné se vyplácí měsíčně, a to v kalendářním měsíci následujícím po kalendářním měsíci, za který náleží.

Příklad č. 15

Oprávněná osoba uplatnila dne 10. července u Úřadu práce ČR žádost o náhradní výživné. K žádosti o náhradní výživné doložila oprávněná osoba všechny relevantní podklady, které jsou nutné pro vyhodnocení nároku na dávku a její výši. Úřad práce ČR posoudil nárok na náhradní výživné a rozhodnutím přiznal nárok na náhradní výživné ode dne 1. července ve výši stanovené zákonem o náhradním výživném. Výplatu přiznané výše náhradního výživného Úřad práce ČR provede v kalendářním měsíci následujícím po kalendářním měsíci, za který náleží, tj. první výplata proběhne v měsíci srpnu.

Podle ustanovení § 8 odst. 2 zákona o náhradním výživném, náhradní výživné se vyplácí nejdříve za kalendářní měsíc, v němž byla podána žádost.

Pokud jsou podmínky nároku na náhradní výživné splněny již v měsíci, kdy je podána žádost, bude náhradní výživné přiznáno a vyplaceno již za tento měsíc, přičemž podmínka nemusí být splněna po celý kalendářní měsíc.

Podle Instrukce č. 3/2021 pokud by podmínky nároku byly splněny až v měsíci následujícím, přestože žádost již byla podána, náhradní výživné se přizná a bude se vyplácet až od měsíce, kdy oprávněná osoba splní všechny podmínky nároku. Bude vydáno vícevýrokové rozhodnutí tak, aby bylo pokryto celé období od měsíce podání žádosti. V popsaném případě, kdy podmínky nároku na náhradní výživné nejsou splněny v měsíci podání žádosti, je třeba vyzvat účastníka řízení k doplnění sdělení o plnění vyživovací povinnosti v měsíci podání žádosti tak, aby mohlo být náhradní výživné přiznáno na období čtyř kalendářních měsíců od měsíce splnění podmínek na náhradní výživné.

Příklad č. 16

Oprávněná osoba podala dne 31. srpna u Úřadu práce ČR žádost o náhradní výživné. K žádosti o náhradní výživné nedoložila oprávněná osoba všechny relevantní podklady, které jsou nutné pro vyhodnocení nároku na dávku a její výši. Úřad práce ČR oprávněnou osobu vyzval v souladu s ustanovením § 45 správního řádu a v souladu s ustanovením § 13 odst. 1 písm. b) zákona o náhradním, aby doložila podaný návrh na exekuci nebo soudní výkon rozhodnutí. Oprávněná osoba dne 5. září Úřadu práce ČR doložila doklad o tom, že uplatnila návrh na exekuci. Vzhledem k tomu, že oprávněná osoba splnila povinnosti výzvy a oprávněná osoba splnila všechny podmínky pro přiznání nároku na náhradní výživné až v měsíci září, vydá Úřad práce ČR vícevýrokové rozhodnutí tak, aby bylo pokryto celé období od měsíce podání žádosti. Současně v odůvodnění rozhodnutí uvede důvody, pro které došlo k posunutí přiznání nároku na náhradní výživné.

V případě, že oprávněná osoba nesplní povinnosti, které jí Úřad práce ČR uložil ve výzvě, Úřad práce ČR řízení o žádosti o náhradní výživné zastaví v souladu s ustanovením § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu.

Upozornění

Při dodržení lhůt pro vydání rozhodnutí podle ustanovení § 71 správního řádu, uvedené posunutí přiznání nároku na náhradní výživné může Úřad práce ČR provést pouze o jeden měsíc. Bude-li lhůta posunutí delší než jeden měsíc, pak Úřad práce ČR žádost o náhradní

výživné v souladu s ustanovením § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu zastaví, a oprávněná osoba bude Úřadem práce ČR poučena, že je nutné podat novou žádost o náhradní výživné včetně doložení všech relevantních podkladů pro vyhodnocení nároku na dávku a její výši.

Vzor vícevýrokového rozhodnutí *(nenavazuje na předcházející příklady)*

Rozhodnutí

Úřad práce České republiky – Krajská pobočka v Příbrami, Kontaktní pracoviště Kladno, Dukelských hrdinů 1372, Kladno, 272 01 Kladno 1 příslušný k rozhodování podle ustanovení § 5 zákona č. 588/2020 Sb., o náhradním výživném pro nezaopatřené dítě a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o náhradním výživném), rozhodl na základě žádosti ze dne 2.7.2021 dle ustanovení § 3, § 4 a § 8 zákona o náhradním výživném a dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vůči oprávněné osobě Lucie Světlá, nar. 1.7.2005, takto:

- I. na měsíc 7/2021 nárok na náhradní výživné nevzniká
- II. přiznat nárok na náhradní výživné ve výši 1 200 Kč měsíčně ode dne 1.8.2021.

Účastník řízení:

Lucie Světlá, nar. 1.7.2005, trvale bytem Běleč 5, 273 63 Bratronice

Zástupce účastníka řízení:

Karolína Světlá, nar. 14.1.1986, trvale bytem Běleč 5, 273 63 Bratronice

Dávka Vám bude poukazována poštovní poukázkou na adresu/převodem na bankovní účet č. xxxxxx/xxxx.

Podle ustanovení § 8 odst. 3 zákona o náhradním výživném, nedosahuje-li náhradní výživné za kalendářní měsíc alespoň částky 100 Kč, vyplácí se jednou za 4 kalendářní měsíce.

Je-li výše přiznaného nároku na náhradní výživné nižší než 100 Kč, Úřad práce ČR vyplatí celkovou částku za 4 kalendářní měsíce najednou, a to vždy v měsíci následujícím po měsíci, v němž skončilo čtyřměsíční období, na které bylo náhradní výživné stanoveno.

Příklad č. 17

Nárok na náhradní výživné oprávněné osobě vznikl za měsíc červenec ve výši 50 Kč, za srpen ve výši 50 Kč, za září ve výši 50 Kč, za říjen ve výši 50 Kč. Úřad práce ČR vyplatí součet výší náhradního výživného za 4 kalendářní měsíce, tj. 200 Kč (4 x 50 Kč), najednou, a to v měsíci listopadu.

Upozornění

Všechny výplaty náhradního výživného se vyplácejí maximálně do celkového součtu 24 výplat. Do nároku na maximálně 24 výplat náhradního výživného se započítávají pouze měsíce, za které byl nárok na dávku stanoven ve výši vyšší než 0 Kč.

Do nároku na maximálně 24 výplat náhradního výživného v souvislosti s probíhající exekucí nebo řízením o soudním výkonu rozhodnutí proti jedné povinné osobě se započítává každý kalendářní měsíc, za který bylo náhradní výživné vyplaceno.

Podle ustanovení § 8 odst. 4 zákona o náhradním výživném, výplata náhradního výživného v dalším období 4 kalendářních měsíců náleží, jestliže oprávněná osoba nejpozději do konce prvního kalendářního měsíce tohoto období prokáže výši uhrazeného výživného za období 4 kalendářních měsíců předcházejících těmto 4 kalendářním měsícům, na které se nárok na výplatu náhradního výživného prokazuje. Neprokáže-li se do této doby výše uhrazeného výživného, rozhodnutím se výplata náhradního výživného zastaví, a to od splátky náležející za kalendářní měsíc, do jehož konce je třeba prokázat výši uhrazeného výživného.

Pro pokračování výplaty náhradního výživného je nutné, aby Úřad práce ČR měl k dispozici všechny potřebné podklady pro vyhodnocení nároku na dávku a její výši, tj. aby věděl (měl ve své úřední evidenci), jaká **výše výživného** byla **přijata oprávněnou osobou za 4 kalendářní měsíce předcházející 4 kalendářním měsícům**, na které se stanovuje nárok na dávku a její výši (doklad prokazující výši částečného plnění výživného), zda **za 4 kalendářní měsíce předcházející 4 kalendářním měsícům probíhá exekuční řízení nebo soudní výkon rozhodnutí** (prohlášení oprávněné osoby), zda **oprávněná osoba je stále nezaopatřeným dítětem** (doklad o nezaopatřenosti dítěte), nebo zda **oprávněná osoba má na území České republiky bydliště**.

Pokud při stanovení nároku na dávku a její výši nedošlo ke změnám, pokračuje Úřad práce ČR ve výplatě již přiznaného náhradního výživného v dalším období 4 kalendářních měsíců. Rozhodnutí Úřad práce ČR v tomto okamžiku nevydává a pokračuje ve výplatě náhradního výživného v té výši, ve které bylo již dříve stanoveno, neboť výplata na něj dále náleží.

Pokud oprávněná osoba neprokáže do konce prvního kalendářního měsíce čtyřměsíčního období, za který má být náhradní výživné dále vypláceno, výši uhrazeného (přijatého) výživného, **rozhodnutím se výplata náhradního výživného zastaví**, a to od splátky náležející za kalendářní měsíc, do jehož konce je třeba prokázat výši uhrazeného výživného.

Úřad práce ČR před vydáním rozhodnutí o zastavení výplaty náhradního výživného je povinen zahájit řízení z moci úřední podle ustanovení § 8 odst. 4 zákona o náhradním výživném ve spojení s ustanovením § 46 odst. 1 správního řádu. Řízení z moci úřední je Úřadem práce ČR zahájeno buď písemným záznamem v protokolu o ústním jednání nebo doručením písemného Oznámení o zahájení správního řízení ve věci zastavení výplaty. Současně Úřad práce ČR oprávněné osobě poskytne přiměřenou lhůtu k vyjádření se k podkladům rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu. Po uplynutí lhůty pro seznámení se s podklady rozhodnutí může Úřad práce ČR vypravit oprávněné osobě rozhodnutí o zastavení výplaty náhradního výživného. Současně Úřad práce ČR v rozhodnutí uvede informace, za jakých podmínek bude výplata dávky obnovena a za jakých podmínek dojde k vydání rozhodnutí o zániku nároku na náhradní výživné.

Pokud je oprávněnou osobou v době po zastavení výplaty prokázáno uhrazené výživné, Úřad práce ČR rozhodnutím obnoví výplatu dávky náhradní výživné.

Úřad práce ČR před vydáním rozhodnutí o obnovení výplaty náhradního výživného je povinen zahájit řízení z moci úřední podle ustanovení § 8 odst. 4 zákona o náhradním výživném ve spojení s ustanovením § 46 odst. 1 správního řádu. Řízení z moci úřední je Úřadem práce ČR zahájeno buď písemným záznamem v protokolu o ústním jednání nebo doručením písemného Oznámení o zahájení správního řízení ve věci obnovení výplaty. Současně Úřad práce ČR oprávněné osobě poskytne přiměřenou lhůtu k vyjádření se k podkladům rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu. Po uplynutí lhůty pro seznámení se s podklady rozhodnutí může Úřad práce ČR vypravit oprávněné osobě rozhodnutí o obnovení výplaty náhradního výživného.

Pokud oprávněná osoba po zastavení výplaty požádá o obnovení výplaty, Úřad práce ČR rozhodnutím obnoví výplatu dávky náhradní výživné.

Úřad práce ČR před vydáním rozhodnutí o obnovení výplaty náhradního výživného oprávněné osobě **neposkytuje** přiměřenou lhůtu k vyjádření se k podkladům rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu, a to **pokud se žádosti v plném rozsahu vyhovuje.**

Upozornění

V případě rozhodnutí o obnovení výplaty se jedná buď o správní řízení z moci úřední nebo na žádost.

Podle ustanovení § 8 odst. 5 zákona o náhradním výživném, neprokáže-li se výše uhrazeného výživného ani do konce posledního kalendářního měsíce v období 4 kalendářních měsíců, za které by se mělo náhradní výživné vyplácet, nárok na náhradní výživné rozhodnutím vydaným Úřadem práce zaniká.

Pokud oprávněná osoba neprokáže výši uhrazeného výživného ani do konce posledního kalendářního měsíce v období 4 kalendářních měsíců, za které by se mělo náhradní výživné vyplácet, zaniká rozhodnutím Úřadu práce ČR nárok na náhradní výživné.

Úřad práce ČR před vydáním rozhodnutí o zániku nároku na náhradní výživné je povinen zahájit řízení z moci úřední podle ustanovení § 8 odst. 5 zákona o náhradním výživném ve spojení s ustanovením § 46 odst. 1 správního řádu. Řízení z moci úřední je Úřadem práce ČR zahájeno buď písemným záznamem v protokolu o ústním jednání nebo doručením písemného Oznámení o zahájení správního řízení ve věci zániku nároku. Současně Úřad práce ČR oprávněné osobě poskytne přiměřenou lhůtu k vyjádření se k podkladům rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu. Po uplynutí lhůty pro seznámení se s podklady rozhodnutí může Úřad práce ČR vypravit oprávněné osobě rozhodnutí o zániku nároku na náhradní výživné dle ustanovení § 8 odst. 5 zákona o náhradním výživném.

Podle ustanovení § 8 odst. 6 zákona o náhradním výživném, náhradní výživné se vyplácí v české měně převodem na platební účet určený oprávněnou osobou nebo poštovním poukazem, a to podle rozhodnutí oprávněné osoby.

Úřad práce ČR vyplácí přiznanou výši náhradního výživného **vždy** v české měně převodem na platební účet určený oprávněnou osobou nebo poštovním poukazem, a to podle rozhodnutí oprávněné osoby.

Úřad práce ČR vyplácí náhradní výživné i do zahraničí, a to pouze převodem na bankovní účet.

Podle ustanovení § 8 odst. 7 zákona o náhradním výživném, požádá-li oprávněná osoba o změnu způsobu výplaty náhradního výživného, Úřad práce ČR provede změnu způsobu výplaty náhradního výživného od kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž byla žádost o změnu způsobu výplaty doručena.

Požádá-li oprávněná osoba o změnu způsobu výplaty náhradního výživného, Úřad práce ČR provede změnu způsobu výplaty náhradního výživného od kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, v němž byla žádost o změnu způsobu výplaty doručena.

Článek 2.9

Ustanovení § 9 zákona o náhradním výživném – změna výše náhradního výživného

Podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona o náhradním výživném, změní-li se výše vyživovací povinnosti a oprávněná osoba o tom Úřad práce ČR informuje podle § 13 zákona o náhradním výživném, provede se změna výše náhradního výživného od kalendářního měsíce, ve kterém se stal vykonatelným titul určující novou výši vyživovací povinnosti.

Pokud oprávněná osoba splní svou ohlašovací povinnost a do 8 dnů ode dne, kdy nastala změna rozhodných skutečností, tj. změna výše stanoveného výživného, o tom Úřad práce ČR informuje, zohlední Úřad práce ČR novou výši výživného od kalendářního měsíce, ve kterém se stal vykonatelným titul určující novou výši vyživovací povinnosti.

Upozornění

Při aplikaci ustanovení § 9 zákona o náhradním výživném při změnách výše stanoveného výživného a pro stanovení nové výše náhradního výživného Úřad práce ČR pro výpočet bude zajímat výhradně vykonatelnost běžného (zpravidla měsíčně hrazeného) výživného, nikoliv např. vykonatelnost dlužného výživného. Pro účely určení výše náhradního výživného a jeho změny je přitom relevantní jen výrok o běžném výživném.

Příklad č. 18

Úřad práce ČR oprávněné osobě vyplácí za listopad, prosinec, leden a únor náhradní výživné, a to na základě podkladů, které oprávněná osoba Úřadu práce ČR doložila k uplatněné žádosti o náhradní výživné, za rozhodné období červenec, srpen, září a říjen.

Dne 15.12.2021 se oprávněná osoba dostaví na Úřad práce ČR a doloží nový exekuční titul (rozsudek soudu), kterým bylo běžné výživné z 1 000 Kč zvýšeno na 2 500 Kč, a to od května 2021. Uvedený exekuční titul (výrok rozsudku soudu vztahující se k běžnému výživnému) se stal vykonatelným dne 11.12.2021.

Úřad práce ČR zohlední novou výši výživného od kalendářního měsíce, ve kterém se stal vykonatelným titul určující novou výši vyživovací povinnosti, neboť oprávněná osoba Úřadu práce ČR sdělila rozhodné skutečnosti ve stanovené lhůtě 8 dnů ode dne, kdy nastaly.

V březnu 2022 oprávněná osoba Úřadu práce ČR doloží pro pokračování nároku na náhradní výživné, že na výživném od listopadu 2021 do února 2022 nebylo nic hrazeno.

Příklad č. 18	Soudem stanovené výživné	Úřad práce ČR zohlední	Probíhá exekuce	Byla pohledávka postoupena	Přijaté výživné	Rozdíl mezi zohledněným a přijatým výživným
Listopad	2 500 Kč	1 000 Kč	ANO	NE	0 Kč	1 000 Kč
Prosinec	2 500 Kč	2 500 Kč	ANO	NE	0 Kč	2 500 Kč
Leden	2 500 Kč	2 500 Kč	ANO	NE	0 Kč	2 500 Kč
Únor	2 500 Kč	2 500 Kč	ANO	NE	0 Kč	2 500 Kč
Celkem	10 000 Kč	8 500 Kč			0 Kč	8 500 Kč

Úřad práce ČR posoudí nárok na náhradní výživné a stanoví výši náhradního výživného na čtyři následující kalendářní měsíce ve výši maximálně 3 000 Kč měsíčně.

Příklad č. 18	Rozdíl mezi zohledněným a přijatým výživným	Zohledněná výše pro stanovení dávky náhradního výživného (maximálně 3 000 Kč)
Listopad	1 000 Kč	1 000 Kč
Prosinec	2 500 Kč	2 500 Kč
Leden	2 500 Kč	2 500 Kč
Únor	2 500 Kč	2 500 Kč
Celkem	8 500 Kč	8 500 Kč

Náhradní výživné na měsíce březen, duben, květen, červen činí průměr z uvedených částek $(1\,000\text{ Kč} + 2\,500\text{ Kč} + 2\,500\text{ Kč} + 2\,500\text{ Kč}) : 4 = 2\,125\text{ Kč}$. Náhradní výživné na měsíce březen, duben, květen, červen tedy činí 2 125 Kč měsíčně.

Příklad č. 18	Výše náhradního výživného
Březen	2 125 Kč
Duben	2 125 Kč
Květen	2 125 Kč
Červen	2 125 Kč

Příklad č. 19

Úřad práce ČR oprávněné osobě vyplácí za listopad, prosinec, leden a únor náhradní výživné, a to na základě podkladů, které oprávněná osoba Úřadu práce ČR doložila k uplatněné žádosti o náhradní výživné, za rozhodné období červenec, srpen, září a říjen.

Dne 25.02.2022 se oprávněná osoba dostaví na kontaktní pracoviště Úřadu práce ČR a doloží nový exekuční titul (rozsudek soudu), kterým bylo běžné výživné z 1 000 Kč zvýšeno na 4 000 Kč, a to od května 2021. Uvedený exekuční titul (výrok rozsudku soudu vztahující se k běžnému výživnému) se stal vykonatelným dne 17.02.2022.

Úřad práce ČR zohlední novou výši výživného od kalendářního měsíce, ve kterém se stal vykonatelným titul určující novou výši vyživovací povinnosti, neboť oprávněná osoba Úřadu práce ČR sdělila rozhodné skutečnosti ve stanovené lhůtě 8 dnů ode dne, kdy nastaly.

V březnu 2022 oprávněná osoba Úřadu práce ČR doloží pro pokračování nároku na náhradní výživné, že na výživném od listopadu 2021 do února 2022 nebylo nic hrazeno.

Příklad č. 19	Soudem stanovené výživné	Úřad práce ČR zohlední	Probíhá exekuce	Byla pohledávka postoupena	Přijaté výživné	Rozdíl mezi zohledněným a přijatým výživným
Listopad	4 000 Kč	1 000 Kč	ANO	NE	0 Kč	1 000 Kč
Prosinec	4 000 Kč	1 000 Kč	ANO	NE	0 Kč	1 000 Kč
Leden	4 000 Kč	1 000 Kč	ANO	NE	0 Kč	1 000 Kč
Únor	4 000 Kč	4 000 Kč	ANO	NE	0 Kč	4 000 Kč
Celkem	16 000 Kč	7 000 Kč			0 Kč	7 000 Kč

Úřad práce ČR posoudí nárok na náhradní výživné a stanoví výši náhradního výživného na čtyři následující kalendářní měsíce ve výši maximálně 3 000 Kč měsíčně.

Příklad č. 19	Rozdíl mezi zohledněným a přijatým výživným	Zohledněná výše pro stanovení dávky náhradního výživného (maximálně 3 000 Kč)
Listopad	1 000 Kč	1 000 Kč
Prosinec	1 000 Kč	1 000 Kč
Leden	1 000 Kč	1 000 Kč
Únor	4 000 Kč	3 000 Kč
Celkem	7 000 Kč	6 000 Kč

Náhradní výživné na měsíce březen, duben, květen, červen činí průměr z uvedených částek $(1\,000\text{ Kč} + 1\,000\text{ Kč} + 1\,000\text{ Kč} + 3\,000\text{ Kč}) : 4 = 1\,500\text{ Kč}$. Náhradní výživné na měsíce březen, duben, květen, červen tedy činí 1 500 Kč měsíčně.

Příklad č. 19	Výše náhradního výživného
Březen	1 500 Kč
Duben	1 500 Kč
Květen	1 500 Kč
Červen	1 500 Kč

Podle ustanovení § 9 odst. 2 zákona o náhradním výživném, změnil-li se výše vyživovací povinnosti a oprávněná osoba o tom Úřad práce ČR neinformuje podle § 13, provede se

- a) zvýšení náhradního výživného od kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, kdy byla tato skutečnost zjištěna,
- b) snížení náhradního výživného od kalendářního měsíce, ve kterém se stal vykonatelným titul určující novou výši vyživovací povinnosti.

Ustanovení o přeplatku tím není dotčeno.

Pokud oprávněná osoba **nesplní** svou ohlašovací povinnost a do 8 dnů ode dne, kdy nastala změna rozhodných skutečností, tj. změna výše stanoveného výživného, o tom Úřad práce ČR neinformuje, zohlední Úřad práce ČR novou výši výživného,

- 1) od kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, kdy byla zjištěna skutečnost, že došlo k navýšení výživného,
- 2) od kalendářního měsíce, ve kterém se stal vykonatelným titul určující novou sníženou výši vyživovací povinnosti.

Příklad č. 20

Úřad práce ČR oprávněné osobě vyplácí za listopad, prosinec, leden a únor náhradní výživné, a to na základě podkladů, které oprávněná osoba Úřadu práce ČR doložila k uplatněné žádosti o náhradní výživné, za rozhodné období červenec, srpen, září a říjen.

Dne 23. 12. 2021 se oprávněná osoba dostaví na kontaktní pracoviště Úřadu práce ČR a doloží nový exekuční titul (rozsudek soudu), kterým bylo běžné výživné z 1 000 Kč zvýšeno na 2 500 Kč, a to od května 2021. Uvedený exekuční titul (výrok rozsudku soudu vztahující se k běžnému výživnému) se stal vykonatelným dne 8. 8. 2021.

Úřad práce ČR zohlední novou výši výživného od kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, kdy byla zjištěna skutečnost, že došlo ke zvýšení výživného, neboť oprávněná osoba Úřadu práce ČR nesdělila rozhodné skutečnosti ve stanovené lhůtě 8 dnů ode dne, kdy nastaly.

V březnu 2022 oprávněná osoba Úřadu práce ČR doloží pro pokračování nároku na náhradní výživné, že na výživném od listopadu 2021 do února 2022 nebylo nic hrazeno.

Příklad č. 20	Soudem stanovené výživné	Úřad práce ČR zohlední	Probíhá exekuce	Byla pohledávka postoupena	Přijaté výživné	Rozdíl mezi zohledněným a přijatým výživným
Listopad	2 500 Kč	1 000 Kč	ANO	NE	0 Kč	1 000 Kč
Prosinec	2 500 Kč	1 000 Kč	ANO	NE	0 Kč	1 000 Kč
Leden	2 500 Kč	2 500 Kč	ANO	NE	0 Kč	2 500 Kč
Únor	2 500 Kč	2 500 Kč	ANO	NE	0 Kč	2 500 Kč
Celkem	10 000 Kč	7 000 Kč			0 Kč	7 000 Kč

Úřad práce ČR posoudí nárok na náhradní výživné a stanoví výši náhradního výživného na čtyři následující kalendářní měsíce ve výši maximálně 3 000 Kč měsíčně.

Příklad č. 20	Rozdíl mezi zohledněným a přijatým výživným	Zohledněná výše pro stanovení dávky náhradního výživného (maximálně 3 000 Kč)
Listopad	1 000 Kč	1 000 Kč
Prosinec	1 000 Kč	1 000 Kč
Leden	2 500 Kč	2 500 Kč
Únor	2 500 Kč	2 500 Kč
Celkem	7 000 Kč	7 000 Kč

Náhradní výživné na měsíce březen, duben, květen, červen činí průměr z uvedených částek (1 000 Kč + 1 000 + 2 500 Kč + 2 500 Kč) : 4 = 1 750 Kč. Náhradní výživné na měsíce březen, duben, květen, červen tedy činí 1 750 Kč měsíčně.

Příklad č. 20	Výše náhradního výživného
Březen	1 750 Kč
Duben	1 750 Kč
Květen	1 750 Kč
Červen	1 750 Kč

Příklad č. 21

Úřad práce ČR oprávněné osobě vyplácí za listopad, prosinec, leden a únor náhradní výživné, a to na základě podkladů, které oprávněná osoba Úřadu práce ČR doložila k uplatněné žádosti o náhradní výživné, za rozhodné období červenec, srpen, září a říjen.

Dne 10.01.2022 se oprávněná osoba dostaví na kontaktní pracoviště Úřadu práce ČR a doloží nový exekuční titul (rozsudek soudu), kterým bylo běžné výživné z 1 000 Kč zvýšeno na 4 000 Kč, a to od května 2021. Uvedený exekuční titul (výrok rozsudku soudu vztahující se k běžnému výživnému) se stal vykonatelným dne 31.05.2021.

Úřad práce ČR zohlední novou výši výživného od kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, kdy byla zjištěna skutečnost, že došlo ke zvýšení výživného, neboť oprávněná osoba Úřadu práce ČR nesdělila rozhodné skutečnosti ve stanovené lhůtě 8 dnů ode dne, kdy nastaly.

V březnu 2022 oprávněná osoba Úřadu práce ČR doloží pro pokračování nároku na náhradní výživné, že na výživném od listopadu 2021 do února 2022 nebylo nic hrazeno.

Příklad č. 21	Soudem stanovené výživné	Úřad práce ČR zohlední	Probíhá exekuce	Byla pohledávka postoupena	Přijaté výživné	Rozdíl mezi zohledněným a přijatým výživným
Listopad	4 000 Kč	1 000 Kč	ANO	NE	0 Kč	1 000 Kč
Prosinec	4 000 Kč	1 000 Kč	ANO	NE	0 Kč	1 000 Kč
Leden	4 000 Kč	1 000 Kč	ANO	NE	0 Kč	1 000 Kč
Únor	4 000 Kč	4 000 Kč	ANO	NE	0 Kč	4 000 Kč
Celkem	16 000 Kč	7 000 Kč			0 Kč	7 000 Kč

Úřad práce ČR posoudí nárok na náhradní výživné a stanoví výši náhradního výživného na čtyři následující kalendářní měsíce ve výši maximálně 3 000 Kč měsíčně.

Příklad č. 21	Rozdíl mezi zohledněným a přijatým výživným	Zohledněná výše pro stanovení dávky náhradního výživného (maximálně 3 000 Kč)
Listopad	1 000 Kč	1 000 Kč
Prosinec	1 000 Kč	1 000 Kč
Leden	1 000 Kč	1 000 Kč
Únor	4 000 Kč	3 000 Kč
Celkem	7 000 Kč	6 000 Kč

Náhradní výživné na měsíce březen, duben, květen, červen činí průměr z uvedených částek $(1\,000\text{ Kč} + 1\,000\text{ Kč} + 1\,000\text{ Kč} + 3\,000\text{ Kč}) : 4 = 1\,500\text{ Kč}$. Náhradní výživné na měsíce březen, duben, květen, červen tedy činí 1 500 Kč měsíčně.

Příklad č. 21	Výše náhradního výživného
Březen	1 500 Kč
Duben	1 500 Kč
Květen	1 500 Kč
Červen	1 500 Kč

Příklad č. 22

Úřad práce ČR oprávněné osobě vyplácí za listopad, prosinec, leden a únor náhradní výživné, a to na základě podkladů, které oprávněná osoba Úřadu práce ČR doložila k uplatněné žádosti o náhradní výživné, za rozhodné období červenec, srpen, září a říjen.

Dne 23.12.2021 se oprávněná osoba dostaví na kontaktní pracoviště Úřadu práce ČR a doloží nový exekuční titul (rozsudek soudu), kterým bylo výživné z 4 000 Kč sníženo na 2 500 Kč, a to od května 2021. Uvedený exekuční titul (výrok rozsudku soudu vztahující se k výživnému) se stal vykonatelným dne 8.8.2021.

Úřad práce ČR zohlední novou výši výživného od kalendářního měsíce, ve kterém se stal vykonatelným titul určující novou výši vyživovací povinnosti, neboť oprávněná osoba Úřadu práce ČR nesdělila rozhodné skutečnosti ve stanovené lhůtě 8 dnů ode dne, kdy nastaly.

V březnu 2022 oprávněná osoba Úřadu práce ČR doloží pro pokračování nároku na náhradní výživné, že na výživném od listopadu 2021 do února 2022 nebylo nic hrazeno.

Příklad č. 22	Soudem stanovené výživné	Úřad práce ČR zohlední	Probíhá exekuce	Byla pohledávka postoupena	Přijaté výživné	Rozdíl mezi zohledněným a přijatým výživným
Listopad	2 500 Kč	2 500 Kč	ANO	NE	0 Kč	2 500 Kč
Prosinec	2 500 Kč	2 500 Kč	ANO	NE	0 Kč	2 500 Kč
Leden	2 500 Kč	2 500 Kč	ANO	NE	0 Kč	2 500 Kč
Únor	2 500 Kč	2 500 Kč	ANO	NE	0 Kč	2 500 Kč
Celkem	10 000 Kč	10 000 Kč			0 Kč	10 000 Kč

Úřad práce ČR posoudí nárok na náhradní výživné a stanoví výši náhradního výživného na čtyři následující kalendářní měsíce.

Příklad č. 22	Rozdíl mezi zohledněným a přijatým výživným	Zohledněná výše pro stanovení dávky náhradního výživného (maximálně 3 000 Kč)
Listopad	2 500 Kč	2 500 Kč
Prosinec	2 500 Kč	2 500 Kč
Leden	2 500 Kč	2 500 Kč
Únor	2 500 Kč	2 500 Kč
Celkem	10 000 Kč	10 000 Kč

Náhradní výživné na měsíce březen, duben, květen, červen činí průměr z uvedených částek $(2\,500\text{ Kč} + 2\,500 + 2\,500\text{ Kč} + 2\,500\text{ Kč}) : 4 = 2\,500\text{ Kč}$. Náhradní výživné na měsíce březen, duben, květen, červen tedy činí 2 500 Kč měsíčně.

Příklad č. 22	Výše náhradního výživného
Březen	2 500 Kč
Duben	2 500 Kč
Květen	2 500 Kč
Červen	2 500 Kč

Protože rozsudek se stal vykonatelným dne 08.08.2021, vznikne za srpen, září a říjen 2021 přeplatek, který Úřad práce ČR bude muset ve správním řízení vyřešit.

Příklad č. 23

Úřad práce ČR oprávněné osobě vyplácí za listopad, prosinec, leden a únor náhradní výživné, a to na základě podkladů, které oprávněná osoba Úřadu práce ČR doložila k uplatněné žádosti o náhradní výživné, za rozhodné období červenec, srpen, září a říjen.

Dne 10.01.2022 se oprávněná osoba dostaví na kontaktní pracoviště Úřadu práce ČR a doloží nový exekuční titul (rozsudek soudu), kterým bylo výživné z 1 000 Kč sníženo na 500 Kč, a to od listopadu 2021. Uvedený exekuční titul (výrok rozsudku soudu vztahující se k výživnému) se stal vykonatelným dne 30.11.2021.

Úřad práce ČR zohlední novou výši výživného od kalendářního měsíce, ve kterém se stal vykonatelným titul určující novou výši vyživovací povinnosti, neboť oprávněná osoba Úřadu práce ČR nesdělila rozhodné skutečnosti ve stanovené lhůtě 8 dnů ode dne, kdy nastaly.

V březnu 2022 oprávněná osoba Úřadu práce ČR doloží pro pokračování nároku na náhradní výživné, že na výživném od listopadu 2021 do února 2022 nebylo nic hrazeno.

Příklad č. 23	Soudem stanovené výživné	Úřad práce ČR zohlední	Probíhá exekuce	Byla pohledávka postoupena	Přijaté výživné	Rozdíl mezi zohledněným a přijatým výživným
Listopad	500 Kč	500 Kč	ANO	NE	0 Kč	500 Kč
Prosinec	500 Kč	500 Kč	ANO	NE	0 Kč	500 Kč
Leden	500 Kč	500 Kč	ANO	NE	0 Kč	500 Kč
Únor	500 Kč	500 Kč	ANO	NE	0 Kč	500 Kč
Celkem	2 000 Kč	2 000 Kč			0 Kč	2 000 Kč

Úřad práce ČR posoudí nárok na náhradní výživné a stanoví výši náhradního výživného na čtyři následující kalendářní měsíce ve výši maximálně 3 000 Kč měsíčně.

Příklad č. 23	Rozdíl mezi zohledněným a přijatým výživným	Zohledněná výše pro stanovení dávky náhradního výživného (maximálně 3 000 Kč)
Listopad	500 Kč	500 Kč
Prosinec	500 Kč	500 Kč
Leden	500 Kč	500 Kč
Únor	500 Kč	500 Kč
Celkem	2 000 Kč	2 000 Kč

Náhradní výživné na měsíce březen, duben, květen, červen činí průměr z uvedených částek (500 Kč + 500 Kč + 500 Kč + 500 Kč) : 4 = 500 Kč. Náhradní výživné na měsíce březen, duben, květen, červen tedy činí 500 Kč měsíčně.

Příklad č. 23	Výše náhradního výživného
Březen	500 Kč
Duben	500 Kč
Květen	500 Kč
Červen	500 Kč

Při nesplnění oznamovací povinnosti v případech, kdy dochází ke snížení vyživovací povinnosti, se náhradní výživné sníží od vykonatelnosti rozsudku a zpětně bude stanovována povinnost vrátit neprávem přiznané a vyplacené náhradní výživné.

Příklad č. 24

Úřad práce ČR oprávněné osobě vyplácel za červenec, srpen, září a říjen náhradní výživné, a to na základě podkladů, které oprávněná osoba Úřadu práce ČR doložila k uplatněné žádosti o náhradní výživné, za rozhodné období březen, duben, květen a červen.

Příklad č. 24	Výše náhradního výživného
Červenec	1 000 Kč
Srpen	1 000 Kč
Září	1 000 Kč
Říjen	1 000 Kč

Kdy vycházel z:

Příklad č. 24	Soudem stanovené výživné	Probíhá exekuce	Byla pohledávka postoupena	Přijaté výživné	Rozdíl mezi stanoveným a přijatým výživným
Březen	1 000 Kč	ANO	NE	0 Kč	1 000 Kč
Duben	1 000 Kč	ANO	NE	0 Kč	1 000 Kč
Květen	1 000 Kč	ANO	NE	0 Kč	1 000 Kč
Červen	1 000 Kč	ANO	NE	0 Kč	1 000 Kč
Celkem	4 000 Kč			0 Kč	4 000 Kč

Dne 15.12.2021 se oprávněná osoba dostaví na kontaktní pracoviště Úřadu práce ČR a doloží nový exekuční titul (rozsudek soudu), kterým bylo výživné z 1 000 Kč sníženo na 500 Kč, a to od května 2021. Uvedený exekuční titul (výrok rozsudku soudu vztahující se k výživnému) se stal vykonatelným dne 28.05.2021.

Úřad práce ČR nově stanoví výši náhradního výživného z podkladů za rozhodné období březen, duben, květen a červen, takto:

Příklad č. 24	Soudem stanovené výživné	Probíhá exekuce	Byla pohledávka postoupena	Přijaté výživné	Rozdíl mezi stanoveným a přijatým výživným
Březen	1 000 Kč	ANO	NE	0 Kč	1 000 Kč
Duben	1 000 Kč	ANO	NE	0 Kč	1 000 Kč
Květen	500 Kč	ANO	NE	0 Kč	500 Kč
Červen	500 Kč	ANO	NE	0 Kč	500 Kč
Celkem	3 000 Kč	ANO	NE	0 Kč	3 000 Kč

Úřad práce zpětně posoudí nárok na náhradní výživné a stanoví výši náhradního výživného maximálně ve výši 3 000 Kč měsíčně za červenec, srpen, září a říjen.

Příklad č. 24	Rozdíl mezi zohledněným a přijatým výživným	Zohledněná výše pro stanovení dávky náhradního výživného (maximálně 3 000 Kč)
Červenec	1 000 Kč	1 000 Kč
Srpen	1 000 Kč	1 000 Kč
Září	500 Kč	500 Kč
Říjen	500 Kč	500 Kč
Celkem	3 000 Kč	3 000 Kč

Náhradní výživné na červenec, srpen, září a říjen činí průměr z uvedených částek (1 000 Kč + 1 000 Kč + 500 Kč + 500 Kč) : 4 = 750 Kč. Náhradní výživné na měsíce červenec, srpen, září a říjen tedy činí 750 Kč měsíčně.

Příklad č. 24	Výše náhradního výživného
Červenec	750 Kč
Srpen	750 Kč
Září	750 Kč
Říjen	750 Kč

Úřad práce ČR stanoví rozdíl mezi vyplacenou a nově stanovenou výší náhradního výživného.

Příklad č. 24	Vyplaceno	Nárok	Přeplatek
Červenec	1 000 Kč	750 Kč	250 Kč
Srpen	1 000 Kč	750 Kč	250 Kč
Září	1 000 Kč	750 Kč	250 Kč
Říjen	1 000 Kč	750 Kč	250 Kč
Celkem	4 000 Kč	3 000 Kč	1 000 Kč

Úřad práce ČR následně oprávněné osobě; popř. příjemci náhradního výživného, vyčíslí za uvedené období, tj. červenec až říjen, přeplatek.

Pokud Úřad práce ČR přehodnotí nárok na náhradní výživné a zjistí, že na dávce vznikl přeplatek, je povinen o tomto přeplatku vydat příslušné rozhodnutí.

Podle ustanovení § 9 odst. 3 zákona o náhradním výživném, výše náhradního výživného se mění také v závislosti na plnění výše měsíční dávky výživného určené v exekučním titulu, nová výše náhradního výživného se stanovuje vždy na období 4 kalendářních měsíců.

Článek 2.10

Ustanovení § 10 zákona o náhradním výživném – rozhodnutí o změně výše náhradního výživného

Podle ustanovení § 10 odst. 1 zákona o náhradním výživném, o rozhodnutí o změně výše již přiznaného náhradního výživného se učiní pouze záznam do spisu a oprávněná osoba se o něm písemně vyrozumí. Rozhodnutí je prvním úkonem v řízení a nabývá vykonatelnosti provedením záznamu do spisu.

Rozhodnutí o změně výše již přiznaného náhradního výživného bude vyhotoveno písemně a oznámeno oprávněné osobě, avšak pouze v případech, kdy o to oprávněná osoba požádá ve lhůtě 15 dnů ode dne výplaty nové výše náhradního výživného. Nestane-li se tak, nabývá rozhodnutí právní moci marným uplynutím této lhůty. Rozhodnutí o změně výše náhradního výživného je prvním úkonem v řízení a nabývá vykonatelnosti provedením záznamu do spisu.

Pokud Úřad práce ČR přehodnotí nárok na náhradní výživné a zjistí, že výše náhradního výživného se změnila, tj. snížila nebo zvýšila, je povinen o této změně vydat příslušné rozhodnutí, které **nebude vůbec doručovat oprávněné osobě**.

Upozornění

Jelikož **rozhodnutí při změně výše** náhradního výživného **je prvním úkonem v řízení**, Úřad práce ČR **před vydáním rozhodnutí o změně výše** náhradního výživného **nebude** zahajovat řízení z moci úřední a **neposkytne** oprávněné osobě přiměřenou lhůtu k vyjádření se k podkladům rozhodnutí. Jedná se o odlišné vedení správního řízení, které Úřad práce ČR v minulosti nepoužíval, a proto je nutné v tomto ohledu dávat pozor.

Aby rozhodnutí Úřadu práce ČR o změně výše náhradního výživného, které nebylo doručováno oprávněné osobě do vlastních rukou, bylo vykonatelné, **je nutné uvedené rozhodnutí založit do spisu**. Takovéto rozhodnutí pak nabývá vykonatelnosti dnem, kdy se poznamená do spisu.

Podle ustanovení § 10 odst. 2 zákona o náhradním výživném, rozhodnutí uvedené v odstavci 1 bude vyhotoveno písemně a oznámeno oprávněné osobě, jestliže o to požádá ve lhůtě 15 dnů ode dne výplaty nové výše náhradního výživného. Nestane-li se tak, nabývá rozhodnutí právní moci marným uplynutím této lhůty.

Pokud Úřad práce ČR rozhodl o změně výše náhradního výživného, tj. výši náhradního výživného snížil nebo zvýšil, je **povinen** oprávněné osobě vhodným způsobem oznámit, že došlo ke změně výše náhradního výživného.

Vyrozumění o změně výše náhradního výživného bude generováno z agendové aplikace. Ve vyrozumění budou uvedeny důvody, které vedly ke změně výše náhradního výživného. Pro tyto účely bude možné z agendové aplikace vygenerovat příslušné vyrozumění, ve kterém je Úřad práce ČR **povinen** uvést důvody, které vedly ke změně výše náhradního výživného. Uvedené vyrozumění se **nedoručuje do vlastních rukou**, a proto je Úřad práce ČR bude prostřednictvím agendové aplikace vypravovat hybridní poštou. Současně je Úřad práce ČR **povinen ve vyrozumění** oprávněnou osobu poučit, že má právo do 15 dnů ode dne výplaty nové výše náhradního výživného požádat o zaslání písemného vyhotovení rozhodnutí, které bylo založeno do spisu.

Pokud oprávněná osoba do 15 dnů ode dne výplaty nové výše náhradního výživného **nepožádá** o zaslání písemného vyhotovení rozhodnutí, **nabývá založené rozhodnutí o změně výše náhradního výživného zaznamenané ve spise tímto dnem právní moci.**

Pokud oprávněná osoba do 15 dnů ode dne výplaty nové výše náhradního výživného **požádá** o zaslání písemného vyhotovení rozhodnutí, **je Úřad práce ČR povinen** oprávněné osobě vypravit stejnopis založeného rozhodnutí o změně výše náhradního výživného **do vlastních rukou**. Proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho oznámení. V případě, že se osoba proti tomuto rozhodnutí odvolá, postupuje Úřad práce ČR dle Článku 5 této Směrnice. Pokud oprávněná osoba do 15 dnů ode dne oznámení **rozhodnutí o změně výše náhradního výživného neuplatní odvolání, nabývá rozhodnutí tímto dnem právní moci.**

Pokud oprávněná osoba **požádá** o zaslání písemného vyhotovení rozhodnutí, avšak po 15 dnech ode dne výplaty nové výše náhradního výživného, Úřad práce ČR oprávněné osobě zašle stejnopis rozhodnutí s vyznačenou právní mocí společně s průvodním dopisem. Stejnopis rozhodnutí s vyznačenou právní mocí a průvodní dopis je pak oprávněné osobě vypraven prostřednictvím hybridní pošty (ne do vlastních rukou).

Upozornění

Náhradní výživné může být stanoveno (sníženo) na nulovou výši (např. když byla postoupena pohledávka výživného za všechny rozhodné 4 kalendářní měsíce nebo bylo výživné plněno v rozhodných 4 kalendářních měsících v plné výši stanovené exekučním titulem). Nárok na náhradní výživné zůstal zachován, avšak v následujících 4 kalendářních měsících, pro které se nárok prokazuje, náleží náhradní výživné v nulové výši. V těchto případech, kdy bude náhradní výživné stanoveno ve výši 0 Kč, bude o rozhodnutí o změně výše náhradního výživného taktéž učiněn záznam do spisu, čímž se rozhodnutí stane vykonatelným. Oprávněné osobě bude do vlastních rukou zaslán stejnopis tohoto rozhodnutí spolu s vyrozuměním, ve kterém bude vysvětleno, že v tomto případě nebude výplata náhradního výživného realizována. Rozhodnutí, které je vykonatelné dnem jeho poznamenání do spisu, nabude právní moci po uplynutí 15 dnů ode dne jeho oznámení.

Článek 2.11

Ustanovení § 11 zákona o náhradním výživném – zastavení výplaty náhradního výživného

Podle ustanovení § 11 odst. 1 zákona o náhradním výživném, výplatu náhradního výživného Úřad práce ČR rozhodnutím zastaví na žádost oprávněné osoby.

Pokud oprávněná osoba požádá Úřad práce ČR o zastavení výplaty náhradního výživného, je Úřad práce ČR **povinen** o této žádosti rozhodnout.

Jelikož Úřad práce ČR povede správní řízení na základě žádosti oprávněné osoby, nebude před vydáním rozhodnutí zahajovat správní řízení (z moci úřední).

Zastavení výplaty náhradního výživného je možné nejdříve od kalendářního měsíce následujícího po měsíci, za který bylo náhradní výživné vyplaceno.

Pokud po zastavení výplaty náhradního výživného na žádost oprávněné osoby bude mít Úřad práce ČR pochybnosti, zda nadále trvá nárok na náhradní výživné, postupuje podle následující podkapitoly.

Lhůta pro zastavení výplaty není zákonem o náhradním výživném stanovena, nicméně Úřad práce ČR přezkoumává důvody, pro které má být výplata náhradního výživného zastavena, popř. na jak dlouho dobu má být výplata náhradního výživného zastavena. Výplatu náhradního výživného lze zastavit na přiměřenou dobu, a to s přihlédnutím k okolnostem konkrétního případu.

Vzniknou-li **v průběhu zastavení výplaty** náhradního výživného pochybnosti o tom, zda nárok na náhradní výživné stále trvá, tj., že jsou podmínky nároku na náhradní výživné uvedené v ustanovení § 2 a 3 zákona o náhradním výživném stále splněny, vyzve Úřad práce ČR v souladu s ustanovením § 11 odst. 2 ve spojení s ustanovením § 13 odst. 1 písm. b) zákona o náhradním výživném, oprávněnou osobu k prokázání podmínek nároku na náhradní výživné. Jsou-li prokázány podmínky pro trvání nároku na náhradní výživné, Úřad práce ČR nečiní další kroky a výplata náhradního výživného zůstává dále zastavena až do doby, která byla původně určena klientem nebo s přihlédnutím k okolnostem konkrétního případu. Nejsou-li prokázány podmínky pro trvání nároku na náhradní výživné, Úřad práce ČR zahájí řízení z moci úřední o odejmutí nároku na náhradní výživné v souladu s ustanovením § 11 odst. 4 zákona o náhradním výživném.

Po uplynutí doby, po kterou byla výplata náhradního výživného zastavena (doba není určena ve výrokové části rozhodnutí o zastavení výplaty), vyzve Úřad práce ČR v souladu s ustanovením § 11 odst. 2 ve spojení s ustanovením § 13 odst. 1 písm. b) zákona o náhradním výživném oprávněnou osobu k prokázání podmínek pro trvání nároku na náhradní výživné. Jsou-li prokázány podmínky pro trvání nároku na náhradní výživné, Úřad práce ČR rozhodne o obnovení výplaty náhradního výživného a současně vyhodnotí nárok na náhradní výživné a jeho výši. Nejsou-li prokázány podmínky pro trvání nároku na náhradní výživné, Úřad práce ČR zahájí řízení z moci úřední o odejmutí nároku na náhradní výživné v souladu s ustanovením § 11 odst. 4 zákona o náhradním výživném. Pokud oprávněná osoba požádá, aby výplata náhradního výživného byla nadále zastavena, nedochází k obnovení výplaty dávek.

Pokud oprávněná osoba po zastavení výplaty požádá o obnovení výplaty a současně doloží podklady pro vyhodnocení nároku na dávku a její výši, Úřad práce ČR rozhodne o obnovení výplaty náhradního výživného a současně vyhodnotí nárok na náhradní výživné a jeho výši. Pokud oprávněná osoba po zastavení výplaty náhradního výživného požádá o obnovení výplaty a současně nedoloží podklady pro vyhodnocení nároku na dávku a její výši, vyzve Úřad práce ČR v souladu s ustanovením § 11 odst. 2 ve spojení s ustanovením § 13 odst. 1 písm. b) zákona o náhradním výživném, oprávněnou osobu k prokázání podmínek pro trvání nároku na náhradní výživné. Jsou-li prokázány podmínky pro trvání nároku na náhradní výživné, Úřad práce ČR vyhodnotí nárok na náhradní výživné a jeho výši. Nejsou-li prokázány podmínky pro trvání nároku na náhradní výživné, Úřad práce ČR zahájí řízení z moci úřední o odejmutí nároku na náhradní výživné v souladu s ustanovením § 11 odst. 4 zákona o náhradním výživném.

Upozornění

Rozhodným obdobím pro stanovení nároku na náhradní výživné jsou po obnovení výplaty vždy 4 kalendářní měsíce, které by byly rozhodným obdobím i v případě, kdy by výplata náhradního výživného nebyla zastavena.

Zaměstnanci Úřadu práce ČR, primárně představení útvarů nepojistných sociálních dávek, jsou povinni v pravidelných týdenních intervalech monitorovat výstupy z agendové aplikace s cílem prověření počtu zastavených výplat.

Příklad č. 25

Úřad práce ČR vyplácí oprávněné osobě náhradní výživné, a to od 01.07. Dne 16.08. se oprávněná osoba dostaví na Úřad práce ČR a do protokolu o ústním jednání uvede, že žádá o zastavení výplaty vypláceného náhradního výživného. Úřad práce ČR přihlédne k žádosti oprávněné osoby a rozhodnutím zastaví výplatu náhradního výživného dle ustanovení § 11 odst. 1 zákona o náhradním výživném, a to od kalendářního měsíce následujícího po měsíci, za který bylo náhradní výživné naposledy vyplaceno, tj. od 01.08.

Dne 15.12. byla Úřadu práce ČR doručena žádost oprávněné osoby o pokračování výplaty náhradního výživného.

Úřad práce ČR přihlédne k žádosti oprávněné osoby a rozhodnutím obnoví výplatu náhradního výživného, a to od kalendářního měsíce, ve kterém oprávněná osoba prokázala podmínky nároku na náhradní výživné (předpoklad je tedy od měsíce prosince).

Podle ustanovení § 11 odst. 2 zákona o náhradním výživném, jsou-li pochybnosti o dalším trvání nároku na náhradní výživné, Úřad práce ČR vyzve oprávněnou osobu k prokázání podmínek nároku na náhradní výživné.

Pokud má Úřad práce ČR pochybnosti o tom, že nárok na náhradní výživné stále trvá, vyzve oprávněnou osobu k prokázání nároku na náhradní výživné a poskytne jí k tomu přiměřenou lhůtu.

Pochybnosti se mohou týkat např. plnění vyživovací povinnosti, nezaopatřenosti oprávněné osoby, probíhajícím exekucním řízením/soudním výkonu rozhodnutí apod.

Úřad práce ČR je **povinen ve výzvě** přesně specifikovat, jaké skutečnosti je oprávněná osoba povinna prokázat. Současně je Úřad práce ČR **povinen ve výzvě** uvést poučení, ze kterého bude patrné, jaké důsledky nastanou v případě jejího jednání, tj. že v případě nesplnění povinností uvedených ve výzvě může být výplata dávky zastavena nebo dávka odejmuta.

Podle ustanovení § 11 odst. 3 zákona o náhradním výživném, nejsou-li na výzvu Úřadu práce ČR prokázány podmínky nároku na již přiznané náhradní výživné, Úřad práce z moci úřední výplatu náhradního výživného rozhodnutím zastaví, a to od splátky za kalendářní měsíc následující po kalendářním měsíci, ve kterém byl zjištěn důvod pro zastavení výplaty.

Pokud měl Úřad práce ČR pochybnosti o tom, že nárok na náhradní výživné stále trvá, a vyzval oprávněnou osobu k prokázání nároku na náhradní výživné, a poskytl jí k tomu přiměřenou lhůtu a **oprávněná osoba ve lhůtě nesplnila jí uložené povinnosti, zastaví** Úřad práce ČR **rozhodnutím z moci úřední** výplatu náhradního výživného, a to od splátky za kalendářní měsíc následující po kalendářním měsíci, ve kterém byl zjištěn důvod pro zastavení výplaty.

Úřad práce ČR před vydáním rozhodnutí o zastavení výplaty náhradního výživného je povinen zahájit řízení z moci úřední podle ustanovení § 11 odst. 3 zákona o náhradním výživném ve spojení s ustanovením § 46 odst. 1 správního řádu. Řízení z moci úřední je Úřadem práce ČR zahájeno buď písemným záznamem v protokolu o ústním jednání nebo doručením písemného Oznámení o zahájení správního řízení ve věci zastavení výplaty. Současně Úřad práce ČR oprávněné osobě poskytne přiměřenou lhůtu k vyjádření se k podkladům rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu. Po uplynutí lhůty pro seznámení se s podklady rozhodnutí může Úřad práce ČR vypravit oprávněné osobě rozhodnutí o zastavení výplaty náhradního výživného podle ustanovení § 11 odst. 3 zákona o náhradním výživném.

Upozornění

V rozhodnutí o zastavení výplaty podle ustanovení § 11 odst. 3 zákona o náhradním výživném je Úřad práce ČR **povinen** oprávněnou osobu poučit o tom, že v případě doložení skutečností požadovaných ve výzvě bude výplata dávky obnovena.

Podle Instrukce č. 3/2021 je Úřad práce ČR **povinen** současně s rozhodnutím o zastavení výplaty vypravit druhou výzvu k prokázání podmínek nároku na náhradní výživné, jejíž součástí bude poučení o následcích jejího nesplnění, kterým je odejmutí dávky.

Podle ustanovení § 11 odst. 4 zákona o náhradním výživném, výplata náhradního výživného se rozhodnutím obnoví od splátky za kalendářní měsíc, ve kterém oprávněná osoba prokáže podmínky nároku na náhradní výživné. Nejsou-li ani ve lhůtě dodatečně uložené Úřadem práce prokázány podmínky nároku na náhradní výživné, jehož výplata byla zastavena, Úřad práce ČR náhradní výživné rozhodnutím odejme, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období k prokázání podmínek nároku na náhradní výživné. Žádost o přiznání náhradního výživného může být opět podána nejdříve po uplynutí 4 měsíců od konce kalendářního měsíce, ve kterém došlo k odnětí náhradního výživného.

V případě, kdy oprávněná osoba prokáže podmínky pro trvání nároku na náhradní výživné, Úřad práce ČR **rozhodnutím obnoví výplatu náhradního výživného**, a to od splátky za kalendářní měsíc, ve kterém oprávněná osoba prokázala (doložila) podmínky nároku na náhradní výživné.

Úřad práce ČR před vydáním rozhodnutí o obnovení výplaty náhradního výživného je povinen zahájit řízení z moci úřední podle ustanovení § 11 odst. 4 zákona o náhradním výživném ve spojení s ustanovením § 46 odst. 1 správního řádu. Řízení z moci úřední je Úřadem práce ČR zahájeno buď písemným záznamem v protokolu o ústním jednání nebo doručením písemného Oznámení o zahájení správního řízení ve věci obnovení výplaty. Současně Úřad práce ČR oprávněné osobě poskytne přiměřenou lhůtu k vyjádření se k podkladům rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu. Po uplynutí lhůty pro seznámení se s podklady rozhodnutí může Úřad práce ČR vypravit oprávněné osobě

rozhodnutí o obnovení výplaty náhradního výživného podle ustanovení § 11 odst. 4 zákona o náhradním výživném.

V případě, kdy oprávněná osoba **neprokáže** podmínky pro trvání nároku na náhradní výživné, a to ani po druhé výzvě Úřadu práce ČR, kterou Úřad práce ČR oprávněné osobě vypravil společně s rozhodnutím o zastavení výplaty náhradního výživného, Úřad práce ČR rozhodnutím odejme náhradní výživné, a to ode dne následující po dni, jímž uplynulo období k prokázání podmínek nároku.

Úřad práce ČR před vydáním rozhodnutí o odejmutí náhradního výživného je povinen zahájit řízení z moci úřední podle ustanovení § 11 odst. 4 zákona o náhradním výživném ve spojení s ustanovením § 46 odst. 1 správního řádu. Řízení z moci úřední je Úřadem práce ČR zahájeno buď písemným záznamem v protokolu o ústním jednání nebo doručením písemného Oznámení o zahájení správního řízení ve věci odejmutí dávky. Současně Úřad práce ČR oprávněné osobě poskytne přiměřenou lhůtu k vyjádření se k podkladům rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu. Po uplynutí lhůty pro seznámení se s podklady rozhodnutí může Úřad práce ČR vypravit oprávněné osobě rozhodnutí o odejmutí náhradního výživného podle ustanovení § 11 odst. 4 zákona o náhradním výživném.

Příklad č. 26

Dne 15. července vznikne pochybnost, zda trvá nárok na náhradní výživné, proto Úřad práce ČR do vlastních rukou oprávněné osoby odešle výzvu k prokázání podmínek nároku ve lhůtě do 8 dnů. Výzva byla převzata, avšak oprávněná osoba na ni nereagovala, lhůta pro splnění povinnosti na základě výzvy skončila ještě v měsíci červenci. Za červenec bude náhradní výživné vyplaceno.

Úřad práce ČR z moci úřední zastaví výplatu (vydá písemné rozhodnutí o zastavení výplaty), a to od 1. srpna (rozhodnutí se vydá po výplatě za červenec, za měsíc srpen se náhradní výživné již nevyplácí). Současně s rozhodnutím o zastavení výplaty náhradního výživného se stanoví dodatečná 8denní lhůta k prokázání nároku na náhradní výživné, tj. druhá navazující výzva. V průběhu srpna v dodatečně stanovené lhůtě oprávněná osoba dodatečně prokáže podmínky nároku na náhradní výživné, proto dojde k obnovení jeho výplaty za měsíc srpen (vyplácí se v září).

Pokud však ani v dodatečně stanovené lhůtě nejsou prokázány podmínky nároku na náhradní výživné, Úřad práce ČR vydá písemné rozhodnutí o odejmutí náhradního výživného od 1. srpna. Po odejmutí lze v tomto případě podat novou žádost o náhradní výživné po čtyřech měsících, po které nárok na náhradní výživné nenáleží (srpen, září, říjen, listopad), tj. od prosince.

Upozornění

Po odejmutí náhradního výživného lze novou žádost podat nejdříve po uplynutí 4 měsíců od konce kalendářního měsíce, ve kterém došlo k odnětí náhradního výživného, a to jak v případě odejmutí náhradního výživného z důvodu nesplnění výzvy, tak v případě odejmutí náhradního výživného z důvodu jeho přiznání neprávem. Pokud bude žádost o náhradní výživné podána před uplynutím 4 měsíců, rozhodnutím se zamítne podle ustanovení § 51

odst. 3 správního řádu v návaznosti na § 11 odst. 4 zákona o náhradním výživném nebo v návaznosti na § 11 odst. 5 zákona o náhradním výživném.

Podle ustanovení § 11 odst. 5 zákona o náhradním výživném, náhradní výživné neprávem přiznané, vyplacené nebo vyplácené ve vyšší částce, než náleží, se rozhodnutím odejme nebo sníží, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již bylo vyplaceno. Ustanovení o přeplatku není tímto dotčeno. Žádost o přiznání náhradního výživného může být opět podána nejdříve po uplynutí 4 měsíců od konce kalendářního měsíce, ve kterém došlo k odnětí náhradního výživného.

Pokud Úřad práce ČR dodatečně zjistí, že oprávněná osoba buď při podání žádosti nebo v průběhu výplaty náhradního výživného neuvedla všechny skutečnosti rozhodné pro stanovení nároku na dávku a její výši, na jejichž základě Úřad práce ČR stanovil nárok na náhradní výživné ve vyšší výši, než mělo být stanoveno, anebo nárok na dávku by nevznikl, **pak rozhodnutím výši náhradního výživného sníží nebo náhradní výživné odejme, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již bylo vyplaceno.** Ustanovení o přeplatku není tímto dotčeno a Úřad práce ČR může rozhodnout o přeplatku.

Upozornění

Po odejmutí náhradního výživného lze novou žádost podat nejdříve po uplynutí 4 měsíců od konce kalendářního měsíce, ve kterém došlo k odnětí náhradního výživného. Pokud bude žádost o náhradní výživné podána před uplynutím 4 měsíců, rozhodnutím se zamítne podle ustanovení § 51 odst. 3 správního řádu v návaznosti na § 11 odst. 5 zákona o náhradním výživném.

Příklad č. 27

Úřad práce ČR stanovil oprávněné osobě nárok na náhradní výživné takto:

Příklad č. 27	Výše náhradního výživného
<i>Březen</i>	<i>500 Kč</i>
<i>Duben</i>	<i>500 Kč</i>
<i>Květen</i>	<i>500 Kč</i>
<i>Červen</i>	<i>500 Kč</i>

V průběhu měsíce dubna Úřad práce ČR zjistil, že oprávněná osoba v období nároku na náhradní výživné, tj. v březnu a dubnu, nesplňuje podmínky pro přiznání nároku na náhradní výživné, tj. např. nesplňuje podmínky pobytu. Vzhledem k tomu, že od měsíce března není splněna podmínka nároku na náhradní výživné, rozhodne Úřad práce ČR o odejmutí náhradního výživného od měsíce dubna, vyplaceno bylo za měsíc březen.

Současně Úřad práce ČR zahájí řízení o přeplatku, neboť bylo oprávněné osobě neprávem vyplaceno náhradní výživné za měsíc březen, tj. měsíc za který bylo náhradní výživné v nesprávné výši vyplaceno.

Příklad č. 28

Výživné bylo oprávněné osobě exekucním titulem stanoveno ve výši 500 Kč. Povinný na výživném nic nehradil. Oprávněná osoba podala návrh na exekucní řízení. Jelikož $500 \text{ Kč} < 3\,000 \text{ Kč}$, Úřad práce ČR zohlední částku 500 Kč.

Úřad práce ČR stanovil oprávněné osobě nárok na náhradní výživné takto:

Příklad č. 28	Výše náhradního výživného
Březen	500 Kč
Duben	500 Kč
Květen	500 Kč
Červen	500 Kč

V průběhu měsíce dubna Úřad práce ČR zjistil, že oprávněná osoba ve dvou měsících (leden a únor) rozhodného období, ze kterého se stanovuje nárok na náhradní výživné, tj. listopad, prosinec, leden a únor, obdržela výživné ve výši, kterou stanovil soud v exekucním titulu tj. 500 Kč měsíčně.

Úřad práce ČR posoudí nárok na náhradní výživné a stanoví výši náhradního výživného na čtyři následující kalendářní měsíce ve výši maximálně 3 000 Kč měsíčně.

Příklad č. 28	Rozdíl mezi zohledněným a přijatým výživným	Zohledněná výše pro stanovení dávky náhradního výživného (maximálně 3 000 Kč)
Listopad	500 Kč	500 Kč
Prosinec	500 Kč	500 Kč
Leden	0 Kč	0 Kč
Únor	0 Kč	0 Kč
Celkem	1 000 Kč	1 000 Kč

Náhradní výživné na měsíce březen, duben, květen, červen činí průměr z uvedených částek $(500 \text{ Kč} + 500 \text{ Kč} + 0 \text{ Kč} + 0 \text{ Kč}) : 4 = 250 \text{ Kč}$. Náhradní výživné na měsíce březen, duben, květen, červen tedy činí 250 Kč měsíčně.

Vzhledem k tomu, že Úřad práce ČR vyplácel oprávněné osobě náhradní výživné v nesprávné výši, než jaká jí náležela, rozhodne Úřad práce ČR o snížení náhradního výživného, a to od následujícího měsíce, po měsíci, za který bylo náhradní výživné již vyplaceno, tj. nárok na náhradní výživní sníží od měsíce dubna.

Příklad č. 28	Výše náhradního výživného
Březen	250 Kč
Duben	250 Kč
Květen	250 Kč
Červen	250 Kč

Současně Úřad práce ČR zahájí řízení o přeplatku, neboť bylo oprávněné osobě za měsíc březen vyplaceno náhradní výživné v nesprávné výši, než jaká jí náležela. Nově Úřad práce ČR bude rozhodovat o výši náhradního výživného od července (budou respektovány původní čtyři měsíce).

Upozornění

Pokud Úřad práce ČR odejme náhradní výživné v souladu s ustanovením § 11 odst. 5 zákona o náhradním výživném, lze žádost podat nejdříve po uplynutí 4 měsíců od konce kalendářního měsíce, ve kterém došlo k odnětí náhradního výživného. Pokud bude žádost podána před uplynutím 4 měsíců, rozhodnutím se zamítne podle § 51 odst. 3 správního řádu v návaznosti na § 11 odst. 5 zákona o náhradním výživném.

Článek 2.12

Ustanovení § 12 zákona o náhradním výživném – přeplatky

Podle ustanovení § 12 odst. 1 zákona o náhradním výživném, příjemce náhradního výživného, který přijal náhradní výživné nebo jeho část, ačkoliv musel vědět, že bylo vyplaceno neprávem nebo ve vyšší částce, než náležela, nebo jinak způsobil, že náhradní výživné bylo vyplaceno neprávem nebo v nesprávné výši, je povinen náhradní výživné nebo jeho část vrátit, a to i spotřebované.

Úřad práce ČR je **povinen** vydat rozhodnutí o přeplatku.

Podle ustanovení § 12 odst. 2 zákona o náhradním výživném, o povinnosti vrátit náhradní výživné nebo jeho část rozhoduje Úřad práce. Částky neprávem přijaté mohou být sráženy z náhradního výživného, které má být vyplaceno v následujících měsících. Přeplatky vybírá Úřad práce, který o povinnosti vrátit přeplatek rozhodl.

Úřad práce ČR před vydáním rozhodnutí o přeplatku náhradního výživného je povinen zahájit řízení z moci úřední podle ustanovení § 12 odst. 2 zákona o náhradním výživném ve spojení s ustanovením § 46 odst. 1 správního řádu. Řízení z moci úřední je Úřadem práce ČR zahájeno buď písemným záznamem v protokolu o ústním jednání nebo doručením písemného Oznámení o zahájení správního řízení ve věci přeplatku. Současně Úřad práce ČR oprávněné osobě poskytne přiměřenou lhůtu k vyjádření se k podkladům rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu. Po uplynutí lhůty pro seznámení se s podklady rozhodnutí může Úřad práce ČR vypravit oprávněné osobě rozhodnutí o vzniku přeplatku na dávce náhradní výživné a povinnosti vrácení přeplatku podle ustanovení § 12 odst. 2 zákona o náhradním výživném.

Účastníkem řízení o přeplatku je oprávněná osoba i příjemce (dle ustanovení § 6 zákona o náhradním výživném), **povinnost vrátit neprávem přijaté náhradní výživné má však pouze příjemce.** Za příjemce se považuje osoba, k jejímž rukám má být výživné (i náhradní výživné) hrazeno. Oprávněná osoba je povinna vracet přeplatek pouze tehdy, pokud bylo výživné hrazeno k jejím rukám.

Příklad č. 29 – navazující na příklad č. 28

Úřad práce ČR stanovil oprávněné osobě nárok na náhradní výživné takto:

Vzhledem k tomu, že Úřad práce ČR vyplácel oprávněné osobě náhradní výživné v nesprávné výši, než jaká jí náležela, rozhodne Úřad práce ČR o snížení náhradního výživného, a to ode dne následujícího po dni, jímž uplynulo období, za které již bylo vyplaceno, tj. nárok na náhradní výživné sníží od měsíce dubna.

Příklad č. 29	Výše náhradního výživného
<i>Březen</i>	<i>250 Kč</i>
<i>Duben</i>	<i>250 Kč</i>
<i>Květen</i>	<i>250 Kč</i>
<i>Červen</i>	<i>250 Kč</i>

Současně Úřad práce ČR zahájí řízení o přeplatku, neboť bylo oprávněné osobě za měsíc březen vyplaceno náhradní výživné v nesprávné výši, než jaká jí náležela.

Z výše uvedených důvodů vystaví Úřad práce ČR přeplatek na dávce náhradní výživné za měsíc březen.

Příklad č. 29	Vyplaceno	Nárok	Přeplatek
<i>Březen</i>	<i>500 Kč</i>	<i>250 Kč</i>	<i>250 Kč</i>
<i>Duben</i>	<i>0 Kč</i>	<i>250 Kč</i>	<i>0 Kč</i>
<i>Květen</i>	<i>0 Kč</i>	<i>250 Kč</i>	<i>0 Kč</i>
<i>Červen</i>	<i>0 Kč</i>	<i>250 Kč</i>	<i>0 Kč</i>
<i>Celkem</i>	<i>500 Kč</i>	<i>1 000 Kč</i>	<i>250 Kč</i>

Přeplatek na náhradním výživném za měsíce březen a duben činí z uvedených částek 250 Kč + 0 Kč + 0 Kč + 0 Kč = 250 Kč.

Úřad práce ČR **je povinen** v rozhodnutí uvést konkrétní období (datum), do kterého je osoba povinna vrátit přeplatek na náhradním výživném. Pro zajištění efektivního vymáhání přeplatku po splatnosti, je doporučováno, aby v rozhodnutí o přeplatku byla uvedena splatnost vždy k poslednímu dni v kalendářním měsíci.

Upozornění

Pokud osoba povinná vrátit přeplatek na náhradním výživném tuto svou povinnost ve lhůtě stanovené v rozhodnutí o přeplatku nesplní, pohledávka na náhradním výživném se stane splatnou. Tato splatná pohledávka se v rámci dělené správy dle daňového řádu předává k vymáhání orgánům celní správy. V souladu se Směrnicí č. 22/2014 na pohledávky se přeplatek po splatnosti předává Oddělení právnímu krajské pobočce, které ji samo předává Celnímu úřadu (shodně jako u jiných pohledávek Úřadu práce ČR předávaných k vymáhání Celnímu úřadu v rámci dělení správy).

Podle ustanovení § 12 odst. 3 zákona o náhradním výživném, povinnost vrátit náhradní výživné poskytnuté neprávem nebo v nesprávné výši zaniká uplynutím 3 let ode dne, kdy bylo vyplaceno. Tato doba neplyne po dobu řízení o oprávněm prostředku nebo o žalobě proti rozhodnutí o povinnosti vrátit přeplatek, po dobu řízení o soudním výkonu rozhodnutí nebo exekuci a jejich provádění a po dobu, kdy jsou na úhradu přeplatku prováděny srážky z náhradního výživného nebo jiného příjmu.

Povinnost vrátit náhradní výživné poskytnuté neprávem nebo v nesprávné výši zaniká uplynutím 3 let ode dne, kdy bylo vyplaceno. Tato doba neplyne po dobu řízení o oprávněm prostředku nebo o žalobě proti rozhodnutí o povinnosti vrátit přeplatek, po dobu řízení o soudním výkonu rozhodnutí nebo exekuci a jejich provádění a po dobu, kdy jsou na úhradu přeplatku prováděny srážky z náhradního výživného nebo jiného příjmu.

Článek 2.13

Ustanovení § 13 zákona o náhradním výživném – povinnosti při poskytování náhradního výživného

Podle ustanovení § 13 odst. 1 zákona o náhradním výživném, oprávněná osoba je povinna

- a) písemně informovat Úřad práce ČR o každé změně skutečností rozhodných pro trvání nároku, výplatu a výši náhradního výživného, a to do 8 dnů ode dne změny těchto skutečností, a
- b) na výzvu Úřadu práce ČR prokázat skutečnosti rozhodné pro trvání nároku, výplatu a výši náhradního výživného, a to ve lhůtě 8 dnů ode dne doručení výzvy, neurčil-li Úřad práce delší lhůtu.

Oprávněná osoba je povinna písemně informovat Úřad práce ČR o každé změně skutečností rozhodných pro trvání nároku, výplatu a výši náhradního výživného, **a to do 8 dnů ode dne změny těchto skutečností**, a na výzvu Úřadu práce ČR prokázat skutečnosti rozhodné pro trvání nároku, výplatu a výši náhradního výživného, a to ve lhůtě 8 dnů ode dne doručení výzvy, neurčil-li Úřad práce delší lhůtu.

Upozornění

Úřad práce ČR je povinen ve výzvě dle ustanovení § 13 odst. 1 písm. b) zákona o náhradním výživném přesně uvést podklady, které po oprávněné osobě požaduje. Současně je Úřad práce ČR povinen ve výzvě uvést důsledky, které budou následovat v případě, kdy oprávněná osoba nesplní povinnosti jí uložené.

Podle ustanovení § 13 odst. 2 zákona o náhradním výživném, osoby, s výjimkou příjemce náhradního výživného, jsou povinny na výzvu Úřadu práce ČR sdělit bezplatně údaje rozhodné podle tohoto zákona pro nárok na náhradní výživné, jeho výši nebo výplatu.

Osoby (fyzické i právnické), s výjimkou příjemce náhradního výživného, jsou povinny na výzvu Úřadu práce ČR sdělit bezplatně údaje rozhodné podle tohoto zákona pro nárok na náhradní výživné, jeho výši nebo výplatu.

Upozornění

Úřad práce ČR je povinen ve výzvě dle ustanovení § 13 odst. 2 zákona o náhradním výživném přesně uvést podklady, které po osobě (fyzické či právnické) požaduje.

Článek 2.14

Ustanovení § 14 zákona o náhradním výživném – zánik nároku na náhradní výživné

Podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona o náhradním výživném, nárok na náhradní výživné zaniká, pokud oprávněná osoba

- a) přestane splňovat podmínky nároku na náhradní výživné, nebo
- b) ve lhůtě dodatečně uložené Úřadem práce neprokáže skutečnosti rozhodné pro přiznání, výplatu, výši a trvání nároku na náhradní výživné.

Pokud oprávněná osoba přestane splňovat podmínky nároku na náhradní výživné podle ustanovení § 14 odst. 1 písm. a) zákona o náhradním výživném, Úřad práce ČR **rozhodnutím z moci úřední rozhodne o zániku nároku** náhradního výživného, a to od měsíce následujícího po měsíci, v němž oprávněná osoba přestala splňovat podmínky nároku na náhradní výživné.

Úřad práce ČR před vydáním rozhodnutí o zániku náhradního výživného je povinen zahájit řízení z moci úřední podle ustanovení § 14 odst. 1 písm. a) zákona o náhradním výživném ve spojení s ustanovením § 46 odst. 1 správního řádu. Řízení z moci úřední je Úřadem práce ČR zahájeno buď písemným záznamem v protokolu o ústním jednání nebo doručením písemného Oznámení o zahájení správního řízení ve věci zániku nároku. Současně Úřad práce ČR oprávněné osobě poskytne přiměřenou lhůtu k vyjádření se k podkladům rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu. Po uplynutí lhůty pro seznámení se s podklady rozhodnutí může Úřad práce ČR vypravit oprávněné osobě rozhodnutí o zániku nároku náhradního výživného podle ustanovení § 14 odst. 1 písm. a) zákona o náhradním výživném.

Upozornění

Pokud nárok na náhradní výživné zanikl podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona o náhradním výživném, může být žádost znovu podána nejdříve po uplynutí 4 měsíců od konce kalendářního měsíce, ve kterém nárok zanikl.

Ustanovení § 14 odst. 1 písm. b) zákona o náhradním výživném je v praxi de facto nepoužitelné, neboť při nesplnění povinností ve lhůtě dodatečně stanovené Úřadem práce ČR se postupuje podle ustanovení § 11 odst. 4 zákona o náhradním výživném a náhradní výživné se odejímá (nikoli nárok na dávku zaniká).

Podle ustanovení § 14 odst. 2 zákona o náhradním výživném, pokud nárok na náhradní výživné zanikl, může být žádost znovu podána nejdříve po uplynutí 4 měsíců od konce kalendářního měsíce, ve kterém nárok zanikl.

Nárok na náhradní výživné zaniká, pokud oprávněná osoba přestane splňovat podmínky nároku. Nárok na náhradní výživné rovněž zaniká v případě, že nejsou splněny ani ve lhůtě dodatečně uložené povinnosti prokázat skutečnosti, které mají vliv na přiznání, výplatu, výši a trvání nároku na náhradní výživné. Pokud nárok na náhradní výživné zanikl, může být žádost o jeho přiznání opětovně podána nejdříve po uplynutí 4 měsíců od konce kalendářního měsíce, ve kterém došlo k zániku nároku.

Podle ustanovení § 14 odst. 3 zákona o náhradním výživném, nárok na náhradní výživné zaniká nejpozději

- a) po 24 výplatách náhradního výživného, nebo

b) skončením nezaopatřenosti oprávněné osoby.

Pokud Úřad práce ČR vyplatil 24 výplat náhradního výživného nebo oprávněná osoba pozbyla nezaopatřenosti, Úřad práce ČR **rozhodnutím z moci úřední rozhodne o zániku nároku na náhradní výživné** buď od měsíce, v němž se oprávněná osoba stala zaopatřenou nebo od měsíce, v němž bylo vyplaceno 24 výplat náhradního výživného.

Úřad práce ČR před vydáním rozhodnutí o zániku náhradního výživného je povinen zahájit řízení z moci úřední podle ustanovení § 14 odst. 3 písm. a) nebo podle ustanovení § 14 odst. 3 písm. b) zákona o náhradním výživném ve spojení s ustanovením § 46 odst. 1 správního řádu. Řízení z moci úřední je Úřadem práce ČR zahájeno buď písemným záznamem v protokolu o ústním jednání nebo doručením písemného Oznámení o zahájení správního řízení ve věci zániku nároku. Současně Úřad práce ČR oprávněné osobě poskytne přiměřenou lhůtu k vyjádření se k podkladům rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu. Po uplynutí lhůty pro seznámení se s podklady rozhodnutí může Úřad práce ČR vypravit oprávněné osobě rozhodnutí o zániku nároku náhradního výživného podle ustanovení § 14 odst. 3 písm. a) nebo ustanovení § 14 odst. 3 písm. b) zákona o náhradním výživném.

Upozornění

Pokud nárok na náhradní výživné zanikl podle ustanovení § 14 odst. 3 písm. a) zákona o náhradním výživném, může být žádost o náhradní výživné znovu podána a nárok na náhradní výživné oprávněné osobě nevznikne, a to z důvodu již realizovaných 24 výplat náhradního výživného. Takováto žádost bude podle ustanovení § 51 odst. 3 správního řádu ve spojení s ustanovením § 14 odst. 3 písm. a) zákona o náhradním výživném zamítnuta.

Pokud nárok na náhradní výživné zanikl podle ustanovení § 14 odst. 3 písm. b) zákona o náhradním výživném (nezaopatřenost), může být žádost o náhradní výživné znovu podána, nárok na náhradní výživné oprávněné osobě může za splnění zákonných podmínek znovu vzniknout, pokud se osoba znovu stane nezaopatřeným dítětem.

Článek 2.15

Ustanovení § 15 zákona o náhradním výživném – přechod pohledávky na stát a vymáhání pohledávky

Podle ustanovení § 15 odst. 1 zákona o náhradním výživném, po zániku nároku na náhradní výživné podle § 14 odst. 3, popřípadě dříve, pokud lze důvodně předpokládat, že již náhradní výživné nebude vypláceno, Úřad práce ČR rozhodne, které pohledávky na výživné oprávněné osoby spolu s právy s nimi spojenými přejdou na stát a v jakém rozsahu. O přechodu rozhodne tak, aby součet výší jistin pohledávek odpovídal výši vyplaceného náhradního výživného. Přednostně rozhodne o přechodu pohledávky nejméně zajištěné a při stejné míře zajištění pohledávky nejdříve splatné, počínaje prvním kalendářním měsícem, ze kterého se při stanovení výše náhradního výživného vycházelo. Příslušenství, na které vzniklo právo před vyplacením náhradního výživného, na stát nepřechází. Pohledávka přechází na stát dnem právní moci rozhodnutí podle věty první.

Vzhledem k tomu, že aplikace ustanovení § 15 zákona o náhradním výživném v praxi je v kompetenci Odboru kontrolně právního, nebude v této Směrnici metodicky usměrněna činnost Úřadu práce ČR v souvislosti s uvedeným ustanovením. Specifický vnitřní řídicí akt

pro útvary právní krajských poboček řeší přechod pohledávky na stát a vymáhání pohledávky. Tímto není dotčena spolupráce obou útvarů.

Článek 2.16

Ustanovení § 16 zákona o náhradním výživném – informační systém o náhradním výživném

Podle ustanovení § 16 zákona o náhradním výživném Úřad práce ČR používá při administraci agendy náhradního výživného aplikační program automatizovaného zpracování údajů potřebný pro rozhodování o náhradním výživném, jeho výplatě a jeho kontrole (dále jen „agendový aplikační program“). Veškeré údaje, které jsou vedeny v informačním systému o náhradním výživném, jsou součástí Jednotného informačního systému práce a sociálních věcí podle zákona č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zpracování a evidence výplat náhradního výživného je realizována ekonomickým agendovým systémem Úřadu práce ČR.

Článek 3

Obecné postupy v agendě náhradního výživného

Všichni zaměstnanci Úřadu práce ČR administrující agendu náhradního výživného se vyjma předcházejících ustanovení řídí dále uvedenými pravidly.

Zpracování žádosti o náhradní výživné

Žádost o náhradní výživné zpracovává zaměstnanec Úřadu práce ČR, kterému byla uvedená činnost představeným stanovena. Pověřený zaměstnanec Úřadu práce ČR administrující agendu náhradního výživného zpracovává žádost o náhradní výživné v souladu s charakteristikou služebního místa.

Ověření zpracování žádosti o náhradní výživné

Za ověření správnosti zpracované žádosti a ověření správnosti přijatých podkladů včetně ověření správnosti vedení správního řízení odpovídá zaměstnanec Úřadu práce ČR, který byl zařazen na služební místo ověřovatel nepojistných sociálních dávek. Uvedený zaměstnanec Úřadu práce ČR vykonává svou činnost v souladu s charakteristikou služebního místa.

Kontrola činnosti a metodicko-koordinačně-sjednocující usměrnění postupu při administraci žádosti o náhradní výživné

Kontrolu postupu při zpracování žádosti o náhradní výživné provádí představený zaměstnanec útvaru nepojistných sociálních dávek kontaktního pracoviště Úřadu práce ČR.

Koordinačně-sjednocující činnost v rámci agendy náhradního výživného vykonávají Oddělení nepojistných sociálních dávek krajských poboček Úřadu práce ČR.

Metodicko-sjednocující činnost v rámci agendy náhradního výživného vykonává Odbor nepojistných sociálních dávek GR ÚP ČR, oddělení HN a SSP nebo pověřený zaměstnanec Odboru nepojistných sociálních dávek GR ÚP ČR, oddělení HN a SSP.

Přepočet stanoveného výživného z cizí měny na české koruny

Bude-li Úřadu práce ČR doložen exekuční titul, ve kterém bylo výživné stanoveno v cizí měně, je pak Úřad práce ČR povinen přepočíst uvedenou částku na české koruny.

Výše výživného stanoveného v cizí měně bude Úřadem práce ČR přepočtena vždy k prvnímu dni rozhodného období, a to kurzem dané měny stanoveným Českou národní bankou². Úřad práce ČR bude vždy při přepočtu používat celý kurz České národní banky, tj. na tři desetinná místa.

Výše výživného stanoveného v cizí měně bude v rámci přepočtu na české koruny vždy matematicky zaokrouhlována.

Přepočet přijatého výživného z cizí měny na české koruny

Bude-li Úřadu práce ČR doložen doklad o přijatém výživném, které bylo přijato v cizí měně, je pak Úřad práce ČR povinen přepočíst uvedenou částku na české koruny.

Výše výživného přijatého v cizí měně bude Úřadem práce ČR přepočtena vždy k prvnímu dni rozhodného období, a to kurzem dané měny stanoveným Českou národní bankou². Úřad práce ČR bude vždy při přepočtu používat celý kurz České národní banky, tj. na tři desetinná místa.

Výše přijatého výživného v cizí měně bude v rámci přepočtu na české koruny vždy matematicky zaokrouhlována.

Zaokrouhlování stanovené výše náhradního výživného

Nebude-li vycházet výše náhradního výživného na celá čísla, bude Úřad práce ČR konečnou výši náhradního výživného zaokrouhlovat na celé koruny, a to vždy směrem nahoru.

Změna rozhodných skutečností v průběhu výplaty náhradního výživného

Vzhledem k tomu, že zákon o náhradním výživném nemá ustanovení vztahující se ke změnám rozhodných skutečností v průběhu měsíce, bude Úřad práce ČR postupovat tak, že zákonné podmínky pro nárok na náhradní výživné **nemusí** být splněny po celý měsíc. Pokud nejsou zákonné podmínky nároku na náhradní výživné splněny po celý měsíc, pak za tento měsíc je nárok na náhradní výživné.

Pokud dojde v průběhu měsíce k ukončení nezaopatřenosti oprávněné osoby, pak za tento měsíc je nárok na náhradní výživné.

² [Kurzy ostatních měn - Česká národní banka \(cnb\) https://www.cnb.cz/cs/financni-trhy/devizovy-trh/kurzy-ostatnich-men/kurzy-ostatnich-men/.cz](https://www.cnb.cz/cs/financni-trhy/devizovy-trh/kurzy-ostatnich-men/kurzy-ostatnich-men/.cz)
[Kurzy devizového trhu - Česká národní banka \(cnb.cz\)](https://www.cnb.cz/cs/financni-trhy/devizovy-trh/kurzy-ostatnich-men/kurzy-ostatnich-men/.cz)

Pokud dojde v průběhu měsíce k pozbytí bydliště na území České republiky (s výjimkou případů, kdy se splnění podmínky nevyžaduje dle § 3 odst. 1 písm. b)), pak za tento měsíc je nárok na náhradní výživné.

Pokud nejsou zákonné podmínky nároku podle ustanovení § 2 a 3 zákona o náhradním výživném splněny po celý kalendářní měsíc, je za tento měsíc nárok na náhradní výživné.

Pokud je exekuce nebo soudní výkon rozhodnutí započat nebo ukončen v průběhu měsíce, pak za tento měsíc je nárok na náhradní výživné.

Nárok na náhradní výživné při úmrtí oprávněné osoby

Nárok na náhradní výživné má nezaopatřené dítě, v případě úmrtí této oprávněné osoby nárok zaniká od měsíce následujícího po měsíci úmrtí tohoto nezaopatřeného dítěte. Za měsíc, v němž oprávněná osoba zemřela, je nárok na náhradní výživné.

Výplata náhradního výživného při úmrtí příjemce náhradního výživného

Zemře-li příjemce dávky, nárok na náhradní výživné nezaopatřeného dítěte trvá. Úřad práce ČR musí však došetřit, k rukám koho bude nadále náhradní výživné vypláceno (kdo bude nadále příjemcem za nezletilé nezaopatřené dítě).

Je třeba respektovat rozhodnutí soudu, kde se primárně určuje, k rukám koho má být výživné hrazeno. Z uvedeného důvodu bude Úřad práce ČR zjišťovat, zda existuje nový exekuční titul, ve kterém je stanoveno výživné. V případě, že oprávněná osoba bude svěřena do péče jiné osoby, lze jednoznačně předpokládat, že nárok na náhradní výživné zanikne, a to z důvodu neexistence exekučního titulu.

Výplata náhradního výživného při úmrtí povinné osoby

Zemře-li v průběhu výplaty náhradního výživného povinná osoba, je Úřad práce ČR povinen zjistit, zda i nadále probíhá exekuce nebo soudní výkon rozhodnutí, neboť podle OSŘ úmrtí povinné osoby samo o sobě není důvodem pro zastavení výkonu rozhodnutí podle § 268 OSŘ. Trvání nároku na náhradní výživné by bylo závislé na tom, z jakého důvodu a kdy by bylo exekuční řízení nebo soudní výkon rozhodnutí zastaveno.

Výplata náhradního výživného

Zákon o náhradním výživném nespecifikuje okamžik, kdy se dávka považuje za vyplacenou, a proto v tomto ohledu se použije analogicky ustanovení § 19 odst. 5 zákona o DOZP, které uvádí, že dávka se považuje za vyplacenou dnem odepsání příslušné částky z účtu Úřadu práce ČR.

Článek 4

Vedení spisu v agendě náhradního výživného

Všichni zaměstnanci Úřadu práce ČR administrující nepojistné sociální dávky jsou **povinni** řídit se v oblasti vedení spisu vždy platnou a účinnou legislativou a také vždy platnými a účinnými vnitřními řídicími akty Úřadu práce ČR.

Pro vedení spisu v rámci agendy náhradního výživného platí stejná pravidla, a proto není možný odklon od těchto pravidel.

Z platných vnitřních řídicích aktů Úřadu práce ČR je zdůrazněno, že spisy agendy náhradního výživného jsou vedeny v elektronické formě (digitálně), řazení dokumentů do spisové dokumentace je automaticky zaznamenáváno agendovým aplikačním programem.

Upozornění

Všechny skeny v agendovém aplikačním programu musí být v takové kvalitě, aby byly bez problémů čitelné.

Článek 5

Předání odvolání Ministerstvu práce a sociálních věcí

Podá-li oprávněná osoba proti rozhodnutí Úřadu práce ČR odvolání, je Úřad práce ČR povinen předat spis včetně odvolání Ministerstvu práce a sociálních věcí (odvolacímu správnímu orgánu), a to ve lhůtách uvedených v ustanovení § 88 správního řádu.

V případech, kdy Úřad práce ČR shledá, že nastaly důvody dle ustanovení § 87 správního řádu, vydá nové rozhodnutí v autoremeduře.

Před postoupením spisu odvolacímu správnímu orgánu je Úřad práce ČR povinen předat také své stanovisko k odvolání. Vzor dokumentu – Postoupení spisové dokumentace je uveden v příloze č. 5 této Směrnice. Současně je uvedený dokument k dispozici v agendovém informačním systému pro zachování jednotnosti postupu Úřadu práce ČR v rámci celého území České republiky.

Do dokumentu – Postoupení spisové dokumentace je Úřad práce ČR povinen uvést, zda bylo odvolání uplatněno ve stanovené lhůtě nebo po marném uplynutí lhůty pro odvolání. Současně je Úřad práce ČR povinen uvést, zda se jedná o odvolání přípustné, či nepřípustné. V neposlední řadě je Úřad práce ČR povinen do uvedeného dokumentu uvést své stanovisko k námitkám odvolatele.

Společně s uvedeným vyplněným dokumentem – Postoupení spisové dokumentace, Úřad práce ČR odvolacímu správnímu orgánu postoupí sken rozhodnutí, proti němuž oprávněná osoba uplatnila odvolání, a to včetně doručky prokazující doručení (nedoručení) rozhodnutí a sken odvolání.

Všechny výše uvedené dokumenty pak Úřad práce ČR vypraví Ministerstvu práce a sociálních věcí (odvolacímu správnímu orgánu) formou datové zprávy, a to prostřednictvím agendového aplikačního programu. V případě, že nebude možné dokumenty vypravit prostřednictvím agendového informačního programu, vypraví Úřad práce ČR dokumenty prostřednictvím spisové služby Úřadu práce ČR.

Upozornění

Všechny skeny v agendovém aplikačním programu musí být v takové kvalitě, aby byly bez problémů čitelné.

Všechny dokumenty vypravované Ministerstvu práce a sociálních věcí by měly být zkonvertovány z písemné do elektronické podoby.

Pokud je podáno odvolání bez řádných náležitostí, vyzve Úřad práce ČR účastníka řízení k jeho doplnění, a to před zasláním odvolání a spisové dokumentace odvolacímu správnímu orgánu.

Článek 6 Poradenská činnost

Všichni zaměstnanci Úřadu práce ČR administrující agendu náhradního výživného jsou povinni osobám, které se na ně obrátí s žádostí o pomoc, poskytnout základní poradenství, např. v oblasti stanovení výživného, popř. vymáhání dlužného výživného, či v oblasti nepojistných dávek.

Za poradenskou činnost se považuje např. předání relevantních kontaktů na organizace zabývající se danou problematikou, které jsou zaměřeny např. na řešení vymahatelnosti výživného apod.

Upozornění

Za aktualizaci relevantních kontaktů na organizace zabývající se specializovanou pomocí zodpovídá představený útvaru nepojistných sociálních dávek krajské pobočky nebo jím pověřený zaměstnanec (zaměstnanci) v rámci krajské pobočky či představení útvarů nepojistných dávek kontaktních pracovišť Úřadu práce ČR.

Všichni zaměstnanci Úřadu práce ČR administrující agendu náhradního výživného jsou povinni osobám, které uplatnily žádost o náhradní výživné, poskytnout relevantní poučení o jejich právech a povinnostech.

Za dostačující poučení se považuje dokument – Poučení o právech a povinnostech účastníka řízení, které je v příloze č. 6. Dokument – Poučení o právech a povinnostech účastníka řízení je také součástí agendového aplikačního programu. Uvedený dokument se vyhotovuje ve dvou vyhotoveních, přičemž jeden podepsaný výtisk dokumentu je předán osobě, která byla poučena o právech a povinnostech a druhý podepsaný výtisk je součástí spisové dokumentace žádosti o náhradní výživné.

Článek 7 Meziútvarová spolupráce na Úřadu práce ČR

Všichni zaměstnanci Úřadu práce ČR jsou povinni si vzájemně poskytovat dostatečnou součinnost při vyřizování společných záležitostí. Uvedené platí i u agendy náhradního výživného.

Spolupráce s Oddělením právním krajských poboček

V souladu s Organizačním řádem Úřadu práce ČR Oddělení právní krajských poboček Úřadu práce ČR zajišťují ve spolupráci s kontaktními pracovišti Úřadu práce ČR vedení

agendy náhradního výživného, a to v rozsahu agendy přechodu pohledávky a vymáhání pohledávek podle ustanovení § 15 zákona o náhradním výživném.

V případech, kdy dojde k zániku nároku na náhradní výživné podle ustanovení § 14 odst. 3 zákona o náhradním výživném, předá příslušný případ útvar nepojistných sociálních dávek kontaktního pracoviště Úřadu práce ČR místně příslušnému Oddělení právnímu krajské pobočky Úřadu práce ČR, prostřednictvím elektronického avíza agendového aplikačního programu spolu s podklady k zahájení řízení o přechodu pohledávky, kterými disponuje. Zejména předá exekuční titul či jeho změny, rozhodnutí o přiznání náhradního výživného a doklady o exekučním či soudním výkonu rozhodnutí.

Pokud agendový aplikační program nebude umožňovat předání případu prostřednictvím elektronického avíza, předá příslušný případ útvar nepojistných sociálních dávek kontaktního pracoviště Úřadu práce ČR místně příslušnému Oddělení právnímu krajské pobočky Úřadu práce ČR prostřednictvím předávacího protokolu spolu s podklady k zahájení řízení o přechodu pohledávky, kterými disponuje.

V případech, kdy Oddělení právní krajské pobočky Úřadu práce ČR bude potřebovat zahájit řízení o přechodu pohledávky dříve než podle předchozího ustanovení, předání případů, resp. podkladů, vyžádá si Oddělení právní krajské pobočky Úřadu práce ČR od příslušného útvaru nepojistných sociálních dávek kontaktního pracoviště Úřadu práce ČR.

Oddělení právní krajské pobočky Úřadu práce ČR si může vyžádat podklady či informace z řízení vedeného u útvaru nepojistných sociálních dávek kontaktního pracoviště Úřadu práce ČR, které potřebuje pro postup podle ustanovení § 15 zákona o náhradním výživném. Útvar nepojistných sociálních dávek kontaktního pracoviště Úřadu práce ČR mu je bez zbytečného odkladu poskytne, pokud jimi disponuje. **Oddělení právní krajské pobočky Úřadu práce ČR primárně využívá dat a podkladů dostupných v agendovém aplikačním programu.**

V případě, že Oddělení právní krajské pobočky Úřadu práce ČR po převzetí podkladů k případu, resp. údajů v nich, zejména těch majících vliv na vyhodnocování přechodu pohledávky, dojde k závěru, že jsou v nich zásadní nesrovnalosti či chyby, které by mohly mít dopad i na vyhodnocení nároku na náhradní výživné, včetně výše vyplaceného náhradního výživného, a tedy i následně na řešení přechodu pohledávky, předá prostřednictvím elektronického avíza agendového aplikačního programu před zahájením řízení nebo v jeho průběhu podnět příslušnému místně příslušnému útvaru nepojistných sociálních dávek kontaktního pracoviště Úřadu práce ČR k prověření uvedeného a k zajištění úkonů (včetně případného zahájení správního řízení), na základě kterých by došlo k narovnání zákonného postupu Úřadu práce ČR.

Pokud agendový aplikační program nebude umožňovat předání podnětu prostřednictvím elektronického avíza, předá příslušný podnět Oddělení právní krajské pobočky Úřadu práce ČR místně příslušnému útvaru nepojistných sociálních dávek kontaktního pracoviště Úřadu práce ČR prostřednictvím předávacího protokolu spolu s podklady k zajištění úkonů, na základě kterých by došlo k narovnání zákonného postupu Úřadu práce ČR.

Útvar nepojistných sociálních dávek kontaktního pracoviště Úřadu práce ČR je následně povinen prokazatelně informovat Oddělení právní krajské pobočky Úřadu práce ČR o svém postupu a pokud je jím anebo ze strany Ministerstva práce a sociálních věcí zahájeno řízení

o opravných prostředcích, informuje o jeho zahájení a ukončení. Rovněž tak informuje Oddělení právní krajské pobočky Úřadu práce ČR, pokud takové řízení vést nelze a zda a jaké úkony v daném případě bude činit.

Oddělení právní krajské pobočky Úřadu práce ČR při tom není útvarem kontrolujícím postup útvaru nepojistných sociálních dávek kontaktního pracoviště Úřadu práce ČR a vychází při svém postupu z předpokladu zákonnosti a správnosti rozhodování útvaru nepojistných sociálních dávek kontaktního pracoviště Úřadu práce ČR a poskytnutých údajů.

V případech, kdy osoba povinná vrátit přeplatek na náhradním výživném dle ustanovení § 12 zákona o náhradním výživném tuto svou povinnost ve lhůtě stanovené v rozhodnutí o přeplatku nesplní, pohledávka na náhradním výživném se stane splatnou.

Splatnou pohledávku příslušný útvar nepojistných sociálních dávek kontaktního pracoviště Úřadu práce ČR předá místně příslušnému útvaru kontrolně právnímu krajské pobočky Úřadu práce ČR prostřednictvím předávacího protokolu spolu s příslušnými podklady, kterými disponuje. Zejména předá rozhodnutí o přeplatku.

Útvar kontrolně právní krajské pobočky Úřadu práce ČR si kdykoliv může vyžádat podklady či informace z řízení vedeného u útvaru nepojistných sociálních dávek kontaktního pracoviště Úřadu práce ČR, které potřebuje pro postup zajištění a vymáhání peněžitých plnění.

Spolupráce s Oddělením ekonomickým krajských poboček

V souladu s Organizačním řádem Úřadu práce ČR Oddělení ekonomické krajských poboček Úřadu práce ČR primárně plní funkci zástupce správce rozpočtu a zástupce hlavního účetního pro ekonomické středisko krajské pobočky podle zákona o finanční kontrole ve veřejné správě.

Útvar nepojistných sociálních dávek kontaktního pracoviště Úřadu práce ČR je povinen zabezpečit předběžnou řídicí kontrolu před vznikem a po vzniku závazu a nároku z pozice příkazce operace a poskytovat Oddělení ekonomickému krajských poboček Úřadu práce ČR dostatečnou součinnost v rámci zpracování výplat náhradního výživného.

Článek 8 Závěrečné ustanovení

Tato Směrnice je závazná pro všechny zaměstnance nepojistných sociálních dávek.

Přehled příloh

- Příloha č. 1 – Vzor Usnesení o postoupení podání dle § 12 správního řádu
- Příloha č. 2 – Vzor Vyrozumění o postoupení podání
- Příloha č. 3 – Vzor Potvrzení ÚMPOD k žádosti o náhradní výživné
- Příloha č. 4 – Vzor průvodního dopisu ÚMPOD
- Příloha č. 5 – Vzor Postoupení spisové dokumentace
- Příloha č. 6 – Vzor Poučení o právech a povinnostech účastníka řízení